

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Formování orgánů místní samosprávy v obci Milovice

Tereza Bílková

© 2024 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tereza Bílková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Formování orgánů místní samosprávy v obci Milovice

Název anglicky

The process of Setting Up the Local Government in the Municipality of Milovice

Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících způsob formování orgánů místní samosprávy v obci Milovice. Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě lokálních koaličních a politických vztahů.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. K analýze a interpretaci lokálních koaličních a politických vztahů bude proveden kvalitativní výzkum založený na polostrukturovaných rozhovorech s komunálními politiky.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Milovice, komunální politický proces, volební strana, lokální stranický systém, komunální koalice

Doporučené zdroje informací

- BALÍK, S. Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BERNARD, J. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.
- BUBENÍČEK, V.; KUBÁLEK, M. Charakter lokální politiky v suburbánním politickém prostoru . In: Acta Politologica, 4 sv. 3 č., 2012, ISSN 1803-8220.
- BUBENÍČEK, V.; KUBÁLEK, M. Konfliktní linie v malých obcích. In: Acta Politologica, 2 sv. 3 č., 2010, ISSN 1803-8220.
- ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
- ČMEJREK, J. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Davle: Alfa Nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-87168-10-3.
- JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101.
- OUTLÝ, J. Volby do zastupitelstev vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17- 44.
- ŘÍCHOVÁ, B. Úvod do současné politologie. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-628-4.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

PhDr. RNDr. Michal Kubálek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 21. 8. 2023

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 11. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Formování orgánů místní samosprávy v obci Milovice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14.03.2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou upřímně poděkovala panu PhDr. RNDr. Michalu Kubálkovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, a především trpělivost při zpracování této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat zastupitelům města Milovice za jejich čas a ochotu při rozhovorech. V neposlední řadě velice děkuji mé rodině za neustálou podporu.

Formování orgánů místní samosprávy v obci Milovice

Abstrakt

Tato bakalářská práce je zaměřena na analýzu procesu formování orgánů místní samosprávy v obci Milovice. Práce je strukturována do dvou hlavních částí, a to části teoretické a části praktické. V první uvedené části jsou vymezeny základní pojmy související s tématem veřejné správy a samosprávy. Teoretická část tedy definuje pojem obec a její orgány, komunální volební systém, komunální stranická spektra, konfliktní linie a popisuje typologii komunálních politických koalic. Druhou zmíněnou částí této bakalářské práce je část praktická. Zde jsou teoretické poznatky použité v rámci dané problematiky v konkrétní obci. Část praktická se v první oblasti zabývá základními informacemi o městě Milovice, demografickou analýzou a socioekonomickou aktivitou v této obci. Dále se zaměřuje na analýzu územního plánu obce a strukturu příjmů a výdajů za posledních deset let. Následuje rozbor a zhodnocení výsledků komunálních voleb v letech 2014, 2018 a 2022. V závěru práce je na základě polostrukturovaných rozhovorů s místními politickými aktéry charakterizován styl zdejšího politického života.

Klíčová slova: Milovice, komunální politický proces, volební strana, lokální stranický systém, komunální koalice

The process of Setting Up the Local Government in the Municipality of Milovice

Abstract

This bachelor's thesis is focused on the analysis of the process of setting up the local government in the municipality of Milovice. The thesis is structured into two main parts, the theoretical part and the practical part. In the first mentioned part, the basic terms related to the subject of public administration and self-government are defined. Thus, the theoretical part defines the term municipality and its authorities, the municipal electoral system, municipal party spectrums, conflict lines and describes the typology of municipal political coalitions. The second mentioned part of this bachelor thesis is the practical part. There are the theoretical findings used within the given issue in a specific municipality. In the first area, the practical part deals with basic information about the town of Milovice, demographic analysis and socio-economic activity in this municipality. It also focuses on the analysis of the municipality's spatial plan and the structure of income and expenditure over the last ten years. This is followed by an analysis and evaluation of the results of the municipal elections in 2014, 2018 and 2022. At the end of the work, the style of local political life is characterized based on semi-structured interviews with local political actors.

Keywords: Milovice, municipal political process, electoral party, local party system, municipal coalition

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Veřejná správa a samospráva	15
3.1.1 Charakteristika obce	16
3.1.2 Působnost obce	16
3.1.2.1 Samostatná působnost obce	16
3.1.2.2 Přenesená působnost obce	16
3.1.3 Orgány obce	17
3.1.3.1 Zastupitelstvo obce	17
3.1.3.2 Rada obce	18
3.1.3.3 Starosta, místostarosta obce.....	19
3.1.3.4 Obecní úřad a tajemník.....	20
3.1.3.5 Výbory, komise a zvláštní orgány obce	21
3.1.4 Financování obcí.....	22
3.2 Komunální volební systém.....	23
3.2.1 Charakteristika voleb	23
3.2.2 Volební obvod.....	24
3.2.3 Forma kandidatury	25
3.2.4 Struktura hlasu	26
3.2.5 Volební klauzule	27
3.2.6 Volební formule.....	27
3.3 Komunální stranická spektra, fenomén “nezávislosti“	28
3.3.1 Komunální stranická spektra	28
3.3.2 Fenomén “nezávislosti“	29
3.4 Komunální konfliktní linie.....	30
3.5 Komunální politické koalice	31
3.5.1 Typologie koalic dle Stanislava Balíka	31
3.5.1.1 Minimální vítězná ideově propojená koalice (MVIP).....	31
3.5.1.2 Minimální vítězná ideově nepropojená koalice (MVIN)	31
3.5.1.3 Velká koalice.....	32

3.5.1.4	Nadměrná ideově propojená koalice (NIP)	32
3.5.1.5	Nadměrná ideově nepropojená koalice (NIN)	32
3.5.1.6	Široká koalice	33
3.5.1.7	Všestranická koalice	33
3.5.2	Typologie koalic dle Petra Jüptnera	33
3.5.2.1	Nejmenší obce	34
3.5.2.2	Obce menší střední velikosti	34
3.5.2.3	Obce větší střední velikosti	35
3.5.2.4	Největší obce	35
4	Vlastní práce	36
4.1	Charakteristika města Milovice	36
4.1.1	Historie města	37
4.1.2	Demografická analýza	38
4.2	Socioekonomická aktivita v obci	40
4.2.1	Nezaměstnanost	40
4.2.2	Podnikatelské subjekty	41
4.2.3	Občanská vybavenost města	41
4.2.4	Infrastruktura	42
4.2.5	Sdružení a spolky	43
4.3	Územní plán	44
4.4	Rozpočet města	44
4.4.1	Struktura příjmů	45
4.4.2	Struktura výdajů	46
4.5	Politická aktéři v obci Milovice	47
4.5.1	ANO 2011	47
4.5.2	KSČM	48
4.5.3	ODS	48
4.5.4	KDU-ČSL	49
4.5.5	Milovice Sobě	49
4.6	Komparace výsledků komunálních voleb v letech 2014-2022	50
4.6.1	Komunální volby v roce 2014	50
4.6.2	Komunální volby v roce 2018	51
4.6.3	Komunální volby v roce 2022	52
4.6.4	Zhodnocení výsledků komunálních voleb v letech 2014-2022	53
4.6.5	Vzniklé koalice v letech 2014-2022	54
5	Charakter místní politiky v obci Milovice	55
5.1	Vývoj obce od roku 1989	55

5.2	Vize obce.....	55
5.3	Problémy a konflikty v obci.....	56
5.4	Tvorba kandidátních listin.....	57
5.5	Styl místního politického jednání.....	57
6	Závěr.....	58
7	Seznam použitých zdrojů	61
7.1	Literatura	61
7.2	Legislativa	62
7.3	Internetové zdroje.....	62
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	65
8.1	Seznam obrázků	65
8.2	Seznam tabulek	65
8.3	Seznam grafů.....	65
8.4	Seznam použitých zkratk.....	65
9	Přílohy	66
9.1	Příloha č. 1 – otázky pro rozhovory se zastupiteli obce Milovice	66

1 Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá tématem formování místních samosprávných orgánů v obci. Toto téma je aplikováno konkrétně na obec Milovice za účelem seznámení se s orgány veřejné správy v dané obci a jejich činnostmi. Milovice jsou historicky velice bohatým územně správním celkem, a právě rozsáhlá historie tohoto města by mohla mít zajímavý vliv na jeho fungování. To je zároveň i důvodem mého rozhodnutí vybrat si tuto obec. Další důvod je, že zde žije mně velmi blízká osoba, a tak zde trávím mnoho volného času.

Teoretická část této práce pojímá otázky ohledně veřejné správy a samosprávy. Charakterizuje obec jako celek, popisuje orgány obce a vysvětluje jejich roli ve správném chodu obce. Dále nás seznamuje s průběhem komunálního volebního systému, komunálními stranickými spektry, konfliktními liniemi či komunálními politickými koalicemi, kde jsou blíže rozebírány z pohledu typologie dle Stanislava Balíka a typologie dle Petra Jüptnera.

Druhou částí bakalářské práce je část praktická, v níž jsou využity informace z části teoretické a aplikovány na konkrétní obec. Praktická část se tedy bude více zabírat městem Milovice a jeho veřejnou správou. Jsou zde uvedeny základní demografické údaje, zdejší ekonomická aktivita, struktura příjmů a výdajů obce a místní politické strany. Provedena je též komparace výsledků komunálních voleb v časové řadě od roku 2014 do roku 2022. Tato práce je také doplněna o rozhovory s místními politickými aktéry za účelem zjištění stylu místní politiky a následné zhodnocení zdejšího politického života.

I přes to, že komunální politika je na velmi nízké politické úrovni, začleňuje se do každodenního života obyvatel. Ač si to možná každý neuvědomuje, výrazně naše životy ovlivňuje. Díky samostatné působnosti, kterou obce disponují, nemá žádný jiný orgán právo zasahovat nebo jinak bránit v jejich jednání. Jelikož se tak stávají nezávislými subjekty, je výběr zastupitelů do místní politiky více než důležitý. Od této naší volby se následně odvíjí kvalita života občanů. Jak kvalitní je kulturní a sportovní život, zdravotnická zařízení, sociální služby, udržování místních pozemních komunikací nebo celková schopnost zjednodušovat občanům každodenní život, to vše lze prostřednictvím voleb rozhodnout. U politiky na komunální úrovni mohou být mezi zastupiteli a občany úzké vazby, a tak je zde možnost přímého kontaktu, k čemuž na státní úrovni příliš nedochází. Z toho vyplývá, že charakter místní politiky bývá odvozen od velikosti obce. Prostřednictvím komunálních

voleb si občané volí své kandidáty na základě jednotlivých volebních programů. Každý občan se tak stává součástí komunálního volebního systému.

Tedy stejně tak, jako můžeme my ovlivnit lokální politiku prostřednictvím komunálních voleb, tak tato politika výrazně ovlivňuje nás a naše životy.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je zjištění a přiblížení faktorů, které ovlivňují způsob formování orgánů místní samosprávy v obci Milovice. V rámci zvoleného tématu jsou v práci definovány 3 dílčí cíle. Prvním cílem je charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a následné vyhodnocení jejich vlivu na vývoj a fungování místní samosprávy. Dále se práce zabývá identifikací aktérů politického procesu v Milovicích a analýzou jejich vzájemných vztahů. Třetím a posledním dílčím cílem je definice charakteru rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě lokálních koaličních a politických vztahů.

2.2 Metodika

Tato práce je zpracována formou případové studie. Při vypracování bakalářské práce bude uplatněn přístup výzkumného charakteru, jenž bere v úvahu rozdíly v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obci Milovice. K získání potřebných informací bude využito studium dokumentů a materiálů získaných přímo z obce. Ke sběru dat bude také užita forma dotazování. Na základě provedeného kvalitativního výzkumu založeného na polostrukturovaných rozhovorech s místními komunálními politiky bude provedena analýza a interpretace lokálních koaličních a politických vztahů.

3 Teoretická východiska

V této části bakalářské práce jsou vymezeny a blíže specifikovány základní pojmy veřejné správy, které jsou později více využity v části praktické. Jedná se zejména o pojem obec. Pozornost je věnována její působnosti, orgánům obce a jejich roli v samosprávě. Důležitou součástí teoretické části je také přiblížení volebního systému v České republice a voleb obecně.

3.1 Veřejná správa a samospráva

Prvotním nositelem moci veřejné je stát. Dále je realizována prostřednictvím subjektů, jež k uskutečňování této moci mají státem udělené oprávnění. Stát tak veřejnou moc vykonává skrze jiné orgány, konkrétně orgány moci zákonodárné, výkonné a soudní.

Veřejnou správou je označována jakákoli veřejná moc, vykonávaná mimo zákonodárnou či soudní moc (Balík S., 2009, s. 11).

Veřejná správa je tvořena orgány státní správy a územní samosprávy a taktéž vazbami mezi nimi. Úkolem státní správy je kontrola, sjednocení a koordinace činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy. Jejím významným rysem je jednotně upravený výkon pro veškeré území státu, jenž je vždy uveden v zákoně. V České republice existuje v oblasti územní státní správy dvoustupňový systém. První stupeň zahrnuje obecní úřady, druhý je tvořen krajskými úřady (Provazníková R., 2015, s. 24).

Nositelem veškeré veřejné moci je stát, ovšem i přesto má možnost na základě svého rozhodnutí delegovat část této moci nestátním subjektům. V tomto smyslu se územní samospráva aktivně angažuje při provádění takzvané „zbývající veřejné moci“, což zahrnuje ty aspekty, jež nejsou součástí moci státní. Jako subjekty nestátního charakteru chápeme veřejnoprávní organizace, které se v České republice obvykle rozdělují na základě dvou kritérií: územního a zájmového. Příkladem územních veřejnoprávních korporací jsou obce a kraje, zatímco zájmové veřejnoprávní korporace zahrnují zejména profesní komory (Balík S., 2009, s. 11, 12).

Lokální územní samospráva je definována jako oprávnění obcí samostatně a nezávisle na státu řešit oblast záležitostí, a to na základě právního vymezení. Cílem obecní samosprávy

je provádění své vlastní správy, tedy vykonávání samosprávné moci. Nicméně není možné zrealizovat, aby obec rozhodovala o všech záležitostech a plnila veškeré úkoly týkající se vlastní správy jako celek. Z toho důvodu jsou v obcích zakládány odpovídající samosprávné orgány (Balík S., 2009, s. 12).

3.1.1 Charakteristika obce

Obec je definována jako veřejnoprávní korporace tvořící samosprávné společenství občanů na daném území, vymezeném přesnou hranicí. Disponuje vlastním majetkem, vystupuje pod svým jménem a nese za svá jednání odpovědnost. Stará se o rozvoj svého území a uspokojuje potřeby svých občanů. Úkolem obcí je taktéž chránit veřejný zájem a výkon finanční kontroly (Zákon č. 128/2000 Sb., § 1, 2, 9a).

Jejich povinností je vést evidenci svého majetku a využívat ho efektivně a hospodárně. Obec má závazek starat se o zachování svého majetku a ochraňovat ho před poškozením, ztrátou nebo odcizením. Rovněž je povinna závčas uplatňovat své právo na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení (www.rokvobci.cz).

3.1.2 Působnost obce

Působnost obce se odvíjí od toho, zda obec jedná v zájmu jejím a jejích obyvatel či se jedná o výkon státní správy, jejíž rozsah určují zákony. Na základě oblasti činnosti určíme, zda se tento subjekt chová v rámci samostatné nebo přenesené působnosti.

3.1.2.1 Samostatná působnost obce

„Obec spravuje své záležitosti samostatně (dále jen "samostatná působnost"). Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem“ (Zákon č. 128/2000 Sb., § 7).

3.1.2.2 Přenesená působnost obce

„Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působnost“ (Zákon č. 128/2000 Sb., § 7).

„Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost“ (Zákon č. 128/2000 Sb., § 8).

3.1.3 Orgány obce

Obec coby veřejnoprávní korporace navenek jedná pouze skrze své orgány. Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, rozlišujeme v České republice několik orgánů. Jedná se o zastupitelstvo a radu obce, starostu, obecní úřad, zvláštní orgány obce a komise, které vznikly za účelem výkonu státní správy, tedy v rámci obce s přenesenou působností (Balík S., 2009, s. 67).

3.1.3.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo je základním politickým orgánem obce a počet jeho členů se odvíjí od počtu obyvatel v dané obci a velikosti územního obvodu. Konkrétní rozdělení je uvedeno v tabulce č. 1. Nejnižší počet členů, který může zastupitelstvo mít, je 5. Naopak nejvíce může být v obcích nad 150 000 obyvatel, a to až 55 členů (Čmejrek J., 2008, s. 36).

Tabulka 1 - Přehled počtu členů zastupitelstva dle počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500	5 až 15 členů
od 500 do 3 000	7 až 15 členů
od 3 000 do 10 000	11 až 25 členů
od 10 000 do 50 000	15 až 35 členů
od 50 000 do 150 000	25 až 45 členů
nad 150 000	35 až 55 členů

Zdroj: vlastní zpracování (Čmejrek J., 2008, s. 36)

Zastupitelé jsou voleni na období čtyř let. Jedná se o orgán disponující demokratickou legitimitou. Zastupitelstvo je voleno občany tajně v souladu s všeobecným a přímým volebním právem. Počet členů je stanoven předchozími zastupiteli, a to nejpozději 85 dnů před komunálními volbami. Zvolením, ke kterému dochází v okamžiku ukončení hlasování, vzniká mandát člena zastupitelstva, ovšem svých práv a povinností se člen zastupitelstva ujme až okamžikem složení slibu. Naopak mandát může zaniknout, pokud člen odmítne slib složit. Funkce zastupitele mimo jiné zaniká dnem, kdy je voleno nové zastupitelstvo, úmrtím zastupitele nebo např. zánikem samotné obce (Balík S., 2003, s. 26, 27).

Do práv člena zastupitelstva spadá předkládání návrhů na projednání zastupitelstvu obce a dalším orgánům. K této funkci se vztahuje také právo vznášet dotazy, podněty a připomínky na radu obce, výbory či vedoucí organizačních složek. Vzhledem k tomu, že zastupitelstvo řeší otázky v rámci samostatné působnosti obce, během výkonu své funkce má člen zastupitelstva mimo jiné také pravomoci schvalovat program rozvoje obce, územní plán obce nebo rozpočet. Má právo na zřizování peněžních fondů, příspěvkových organizací a rozhoduje o založení či zrušení právnických osob. Zastupitelstvo také vydává obecně závazné vyhlášky a pokud není v obci zřízena rada, vydává i nařízení obce. S touto funkcí je ovšem spojeno i několik povinností. Jednou z nejpodstatnějších je účast na jednáních orgánů, jichž je členem (Čmejrek J., 2008, s. 36, 37).

Zasedání zastupitelstva je svoláváno a řízeno starostou obce. Je nutné ho svolat, požádá-li o to hejtman kraje nebo alespoň jedna třetina zastupitelů. Tato jednání jsou zpravidla veřejná a o jejich průběhu je pořizován zápis, který je následně stvrzen podpisem starosty obce. V tomto zápise jsou uvedeny informace o počtu zúčastněných zastupitelů, programů jednání, průběhu a taktéž výsledcích hlasování. Členové zastupitelstva se mimo tyto svolané schůze scházejí dle potřeby, ovšem minimálně jednou za tři měsíce. Platná usnesení a rozhodnutí mohou vznikat ve chvíli, kdy je na zasedání přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Nedojde-li k zasedání, ve kterém by došlo k úspěšným výsledkům, po dobu delší než 6 měsíců, dojde k rozpuštění Ministerstvem vnitra (Čmejrek J., 2008, s. 37, 38).

3.1.3.2 Rada obce

Rada je výkonným orgánem obce a svou činností je odpovědná zastupitelstvu. Jejími členy jsou zpravidla starosta, místostarosta a další členové rady, kteří jsou vybíráni z řad zastupitelů. Členové rady jsou jmenováni i případně odvoláváni právě zastupitelstvem obce. V radě obce musí být vždy počet členů lichý, konkrétně v rozmezí 5-11 členů. Členové rady jsou voleni v souladu s podmínkou, že jejich počet nepřesáhne jednu třetinu počtu zastupitelů. V obcích, v nichž je členů zastupitelstva méně než patnáct, není rada obce zřízena. V takových obcích vykonává její pravomoci starosta, případně zastupitelstvo (Balík S., 2003, s. 29).

Jestliže nastane případ, kdy počet členů v radě obce klesne pod pět a na příští schůzi zastupitelstva nebudou volná místa nahrazena, pak v tento okamžik spadají pravomoci rady pod zastupitelstvo obce, které může tyto práva a povinnosti zcela nebo jen částečně svěřit do rukou starosty obce (Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík J., 2010, s. 44).

Rada svolává schůze dle potřeby, ovšem na rozdíl od schůzí zastupitelstva obce jsou tato jednání neveřejná. Tomuto orgánu je umožněno se usnášet v případě, kdy je na zasedání přítomna nadpoloviční většina všech členů. Zároveň platí, že k platným rozhodnutím dochází ve chvíli, kdy je souhlas vyjádřen stejnou většinou všech členů rady obce. Z každé schůze je stejně jako u zastupitelstva pořizován zápis, který je následně podepsán starostou a místostarostou obce a u obecního úřadu musí být k dispozici k nahlédnutí členům zastupitelstva. V těchto zápisech bývá uveden počet členů, kteří byli na schůzi přítomni, průběh a výsledky hlasování a učiněná rozhodnutí (Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík J., 2010, s. 44).

Pravomoci rady obce zahrnují vydávání nařízení obce, hospodaření na základě schváleného rozpočtu obce, přípravu návrhů na schůze zastupitelstva, zřizování a následné zrušení vlastních kontrolních orgánů, jmenování či odvolávání členů těchto orgánů a kontrola jejich činnosti. Rada obce také projednává návrhy, podněty a různé připomínky, které byly předloženy zastupiteli nebo komisemi rady (Balík S., 2003, s. 29).

3.1.3.3 Starosta, místostarosta obce

Starosta je nejvíce viditelným orgánem obce. Je dominantním aktérem, který přináší plány týkající se rozvoje obce a určuje, kam budou nasměrovány zdroje, které má obec k dispozici (Bernard J., 2011, s. 85). Spolu s jeho zástupcem jej volí ze svých řad zastupitelstvo a jemu také za výkon své funkce odpovídají. Podmínkou pro jejich zvolení je, že starosta i místostarosta musí být občany České republiky.

Jednou z hlavních odpovědností starosty je zastupování a reprezentování obce navenek. Starosta taktéž odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce a rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti, které mu byly svěřeny radou obce. Jeho kompetence zahrnují mimo jiné svolávání a řízení schůzí zastupitelstva a rady obce a následné podepsání zápisu z těchto jednání. Dále má pravomoci jmenovat a odvolat tajemníka obecního úřadu,

ale to jen se souhlasem ředitele krajského úřadu (Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík J., 2010, s. 45, 46).

Poměrně významnou pravomocí starosty obce je pozastavení výkonu usnesení rady, domnívá-li se, že je toto usnesení nesprávné. Věc je následně předložena k projednání na nejbližším jednání zastupitelstva, kde bude ve věci učiněno konečné rozhodnutí (Balík S., 2003, s. 30).

Starostu zastupuje v době jeho nepřítomnosti místostarosta, přičemž místostarostů může být zastupitelstvem zvoleno více. Funkci starosty také vykonává v případě, že je starosta ze své pozice odvolán, nebo se funkce vzdal a současně není zvolen starosta nový. Místostarosta spolu se starostou podepisují právní předpisy obce (Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík J., 2010, s. 46).

3.1.3.4 Obecní úřad a tajemník

V čele obecního úřadu stojí starosta. Mimo něj je obecní úřad tvořen místostarostou, tajemníkem (je-li tato funkce v obci zřízena) a zaměstnanci do úřadu zařazenými. Jedná-li se o přenesenou působnost obce, obecní úřad vykonává státní správu, ovšem kromě záležitostí svěřených jiným orgánům. Jestliže se jedná o působnost samostatnou, pak úřad plní úkoly, které mu byly svěřeny radou nebo zastupitelstvem obce a je-li potřeba, napomáhá výborům a komisím při výkonu jejich činnosti. Za účelem efektivity může rada obce v rámci obecního úřadu zřizovat odbory a oddělení (Balík S., 2003, s. 30).

Funkce tajemníka je zřízena v obcích s rozšířenou působností a stejně tak v obcích s pověřeným obecním úřadem. V ostatních obcích je rozhodnutí o jmenování do pozice tajemníka na radě obce. Tajemník obecního úřadu je jmenován starostou obce, jemuž je také za výkon své činnosti odpovědný. Jeho úkolem je zajištění výkonu přenesené působnosti. Při působení v samostatné působnosti plní úlohy, jež mu byly uloženy radou, případně starostou obce (Balík S., 2003, s. 31).

Vydává skartační plán, spisový a pracovní řád obecního úřadu a jiné vnitřní směrnice obecního úřadu, nevydává-li je rada obce (Balík S., 2009, s. 77).

Tajemník se účastní schůzí zastupitelstva i rady obce, kde disponuje poradním hlasem. Nesmí vykonávat funkce v politických stranách a politických hnutích. Pokud

tajemník v obci není jmenován, zabezpečuje výkon přenesené působnosti starosta obce (Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík J., 2010, s. 47).

3.1.3.5 Výbory, komise a zvláštní orgány obce

Výbory jsou kontrolními a iniciativními orgány zastupitelstva obce. Za svou činnost jsou zastupitelstvu odpovědní. Vždy je zřízen výbor kontrolní a finanční, které musí být minimálně tříčlenné. Mezi těmito členy nesmí být starosta, místostarosta, tajemník ani zaměstnanci obecního úřadu, kteří zde zabezpečují činnosti ohledně rozpočtu a účetnictví. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce a počet členů výboru je lichý (Čmejrek J., 2008, s. 40).

Výbory se schází dle potřeby a k platnému usnesení je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů výboru. Tato usnesení jsou vyhotovena písemně a s podpisem předsedy výboru (Balík S. 2009, s. 78).

Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem obce a finančními prostředky, případně plní další úkoly, které mu byly uloženy zastupitelstvem obce. Kontrolní výbor hlídá dodržování právních předpisů obecním úřadem a ostatními výbory v oblasti samostatné působnosti. Taktéž kontroluje, do jaké míry je plněno usnesení zastupitelstva a rady obce. Mimo jiné vykonává další činnosti, k nimž byl pověřen zastupitelstvem (Balík S. 2009, s. 78).

Zřizování ostatních výborů je právem, nikoli povinností. Žije-li v územním obvodu obce alespoň deset procent obyvatel, kteří se hlásí k jiné národnosti než české, pak nastává situace, kdy je zřizován výbor pro národnosti menšiny. Zde platí, že občané jiných národností musí tvořit minimálně polovinu všech členů výboru (Balík S., 2003, s. 31).

Komise jsou poradními a iniciativními orgány rady obce, které také předkládají své návrhy. Komise mohou být zároveň i orgánem výkonným, pokud jim byl svěřen výkon přenesené působnosti. Za své činnosti jsou odpovědné radě obce, ovšem v záležitostech výkonu působnosti přenesené odpovídají starostovi. Usnesení komise se přijímají většinou hlasů všech jejích členů (Čmejrek J., Bubeníček V., Čopík J., 2010, s. 49).

3.1.4 **Financování obcí**

Finanční zdroje vycházejí z rozpočtu obce. Jedná se o finanční plán hospodaření v daném roce, jenž financuje činnosti příslušného územního samosprávného celku. Přináší informace o zdrojích, které má obec k dispozici a také jak hospodárně lze nakládat s majetkem obce. Součástí rozpočtu jsou taktéž peněžní fondy (www.mvcr.cz).

Rozpočet obce může být vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Schodkový rozpočet je takový, ve kterém převyšují výdaje nad příjmy. Lze ho schválit pouze výjimečně. U přebytkového rozpočtu jsou příjmy vyšší než výdaje. Tento přebytek se následně převádí na účet obce. Pokud je rozpočet vyrovnaný, znamená to, že příjmy obce jsou ve stejné výši jako výdaje. Rozpočet musí být vždy schválen jako vyrovnaný (www.rokvobci.cz).

Finančními zdroji obcí jsou příjmy do rozpočtu obce. Rozlišují se na daňové, nedaňové, kapitálové a transfery. Mezi hlavními příjmy daňovými jsou DPH, DPPO, DPFO, daň z nemovitých věcí, z hazardu, místní a správní poplatky. Výběr těchto daní je zajištěn Finanční správou České republiky a podíly jsou následně převedeny na účet obce, zatímco místní a správní poplatky si spravuje sama obec.

Výše nedaňových příjmů je určena na základě rozsahu vlastní činnosti, kam spadají příjmy z prodeje zboží a služeb. Jsou zároveň tvořeny splátkami půjček, výnosy z finančního majetku či sankčními platbami.

Kapitálové příjmy jsou jakýmsi doplňkem příjmů obce a jedná se zejména o prodej dlouhodobého majetku. Transfery jsou taktéž velice důležitým zdrojem příjmů. Největší část je tvořena transfery ze státního rozpočtu, ze kterého lze dostat příspěvek na výkon státní správy nebo ostatní dotace. Dále se jedná o transfery ze státních fondů nebo z rozpočtů krajů (www.denikobce.cz).

3.2 Komunální volební systém

Současné volební systémy je možné popsat na základě pěti nejzákladnějších komponentů, jimiž jsou: volební obvod, forma kandidatury, struktura hlasu, volební klauzule a volební formule (Čmejrek, 2008, s. 49, 50).

3.2.1 Charakteristika voleb

Svobodné volby představují základní pilíř zastupitelské demokracie, v němž jsou promítány politické preference a názory voličů. Možnost výběru mají z několika politických alternativ, jež jsou představovány jednotlivými kandidáty či stranami. V této volbě se odráží politické priority občanů. Hlavním cílem voleb je „zjistit aktuální rozložení politických sil v daném politickém prostoru, zajistit jim odpovídající reprezentaci“ a rozdělit mezi ně mandáty (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 51).

Další funkcí, kterou volby plní je funkce kontrolní. Díky opakujícím se volbám dostávají voliči možnost kontrolovat zvolené zastupitelské i exekutivní orgány a v případě nespokojenosti lze politickou reprezentaci prostřednictvím voleb pozměnit. S touto funkcí souvisí funkce legitimizační. Politická moc nabývá volbami legitimitu, která se vztahuje na celý politický systém. Ve volbách se setkávají politické síly zastávající různé názory. Volební akt nabízí možnost tyto politické síly integrovat, čímž dochází i k integraci celé společnosti (Čmejrek J., 2008, s. 48).

Volby musí být založené na principu všeobecného, přímého a rovného volebního práva, aby mohly plnit své funkce. Všeobecný princip zahrnuje pasivní a aktivní volební právo. Každý občan má právo volit a být volen, dosáhl-li plnoletosti, tedy věku 18 let. Principem přímého volebního práva je myšlena přímá volba přímo pro jednotlivé kandidáty. Posledním principem je princip rovnosti, který značí, že všichni voliči jsou si rovni (Čmejrek J., 2008, s. 48).

Pro správnou funkčnost voleb je důležitá podmínka svobody voleb a politické plurality. To znamená, že voliči při svém hlasování nesmí být za žádných podmínek vystaveni nátlaku. Vždy musí existovat výběr z více kandidátů, což by se v případě malých obcí mohlo jevit jako problém. Další podmínkou je, že voliči musí mít k dispozici dostatečné informace o kandidátech a jejich programech. Nezbytně důležitá je tajnost hlasování, kdy

nesmí existovat žádná možnost, jak zjistit, pro jaké kandidáty jednotliví voliči hlasovali (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 52).

Volby do zastupitelstva obce jsou v České republice upraveny zákonem č. 491/2001 Sb. Funkční období zastupitelů je 4 roky a volby jsou konány právě na základě všeobecného, přímého a rovného volebního práva tajným hlasováním dle zásad poměrného zastoupení. Právo volit zastupitele obce mají ti občané, kteří jsou občany České republiky a jsou v dané obci přihlášení k trvalému pobytu. Volební právo ovšem může mít i občan jiného státu, dosáhl-li věku 18 let a má v obci trvalý pobyt. Právo volit musí takovým občanům přiznáno mezinárodní úmluvou (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 59, 60). Na základě volebního zákona je komunálním politikům umožněno přizpůsobovat pravidla voleb dle místních podmínek a do určité míry tak ovlivňovat finální výsledky voleb (Bubeníček V., 2005, s. 13).

3.2.2 Volební obvod

Pro volební obvod je velice podstatná jeho velikost a je měřena počtem mandátů, které byly v daném obvodu přiděleny. Velikost volebního obvodu zásadně ovlivňuje proporcionalitu voleb. Platí, že čím větší je velikosti volebních obvodů, tím proporcionalnější jsou zde volby. Naopak pokud je obvod menší, proporcionalita voleb se snižuje. Za kritickou hranici jsou považovány volební obvody s pěti mandáty. V případě, že některé obvody klesnou pod tuto kritickou hranici, projeví se v nich značná disproporcionalita a nadreprezentace nejmocnějších stran (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 54).

V České republice tvoří jeden volební obvod obec. Zastupitelstvo obce je oprávněno volebních obvodů vytvořit více, ovšem jen za určitých podmínek, jenž souvisí s počtem obyvatel v obcích. Tedy v obcích do deseti tisíc obyvatel je nutné volit minimálně pět zastupitelů. V obcích, jejichž počet obyvatel se pohybuje mezi deseti a padesáti tisíci, se volí alespoň sedm zastupitelů a obce s počtem obyvatel nad padesát tisíc musí mít zvoleno nejméně devět členů zastupitelstva obce. Každá městská část či městský obvod v územně členěných statutárních městech a v hlavním městě Praze smí být začleněny vždy pouze do jediného volebního obvodu (Čmejrek J., 2008, s. 52).

Pro dosažení příznivějšího výsledku u voleb existuje možnost využít volební geometrii, tzv. gerrymandering. Gerrymandering lze vysvětlit jako možnost úpravy hranic volebního obvodu, která může za určitých podmínek politickým reprezentantům zvýšit šance na úspěšnější volební výsledek. Tato volební geometrie je využitelná především ve volebních obvodech jednomandátových, jelikož zde není nijak omezena velikost obvodu. Platí totiž, že čím je volební systém méně proporcionální, tím je jednodušší ovlivnit volební výsledky pomocí gerrymanderingu. Manipulace s hranicemi volebních obvodů je v České republice možná pouze na lokální úrovni (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 55).

3.2.3 Forma kandidatury

Forma kandidatury se odvíjí od typu volebního obvodu. V jednomandátových obvodech se uplatňuje personální kandidatura, u které mají voliči možnost výběru mezi jednotlivými kandidáty. Tento druh kandidatury je v České republice používán při volbách do senátu. U volebních obvodů vícemandátových platí, že kandidatura má listinnou podobu, tedy existuje možnost výběru z několika kandidátních listin. Voliči se u této formy nerozhodují na základě osobnosti jednotlivých kandidátů, ale dle politických názorů konkrétních politických stran nebo volebních koalic. Pořadí kandidátů na kandidátních listinách je velmi důležité, neboť se zde obvykle objevuje více kandidátů, než je počet mandátů, které může tato listina ve svém volebním obvodu skutečně získat (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 55).

Existují tři základní typy kandidátních listin: přísně vázané, vázané a otevřené (volné). U prvního typu je pořadí kandidátů na listině neměnné a nelze jej nijak ovlivnit. U kandidátních listin vázaných disponují voliči preferenčními hlasy. I přesto, že jsou zde kandidáti již uvedeni v jistém pořadí, těmito hlasy mohou voliči pořadí ovlivnit. Vázané kandidátní listiny se vyskytují v případě voleb do zastupitelstva kraje, Evropského parlamentu či poslanecké sněmovny. Posledním zmíněným typem je otevřená neboli volná listina, v jejímž případě nebývá volič omezen pouze jedinou kandidátní listinou. Tento typ je využit při volbách do zastupitelstva obce (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 55, 56).

V případě kandidatury do zastupitelstva obce je ovšem nutno splnit několik podmínek. Prvním důležitým předpokladem je plnoletost. Nejpozději v druhý den voleb musí kandidáti dosáhnout věku 18 let. Dalším požadavkem je trvalý pobyt v dané obci,

do jejíhož zastupitelstva kandiduje. Svěprávnost k výkonu volebního práva a osobní svoboda z důvodu výkonu trestu odnětí svobody nesmí být omezeny. Tyto podmínky se týkají kandidátů, kteří jsou občany České republiky. Jedná-li se o kandidáta, který je občanem jiného členského státu Evropské unie, jsou tyto požadavky shodné, s výjimkou trvalého pobytu v obci. V případě kandidáta jiné národnosti je nezbytné, aby byl držitelem potvrzení o přechodném pobytu na území ČR nebo povolení k trvalému pobytu (www.mvcr.cz).

3.2.4 Struktura hlasu

Voliči svými hlasy vyjadřují své politické preference a názory. Na základě těchto názorů mají možnost zvolit si nejvíce vyhovující politický program. Strukturu hlasu tedy chápeme jako formu změny odlišných politických postojů voličů na jednotnou podobu volebního hlasování. Struktura hlasu je úzce propojena s formou kandidatury (Čmejrek J., Bubeníček V., Luhanová M., 2004, s. 97).

Obecně je hlas rozdělován na jediný a vícenásobný. Hlas jediný bývá používán v jednomandátových volebních obvodech u personálních kandidatur, což v České republice lze připodobnit senátním volbám. Tento typ hlasu lze použít také ve volebních obvodech vícemandátových, ovšem s kandidátními listinami, které jsou přísně vázány. Voliči se můžou setkat i s tzv. alternativním hlasem, kdy mohou označit i další kandidáty než jen kandidáta preferovaného (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 56).

V případě systému poměrného zastoupení s vázanými kandidátními listinami bývají používány i tzv. preferenční hlasy, které dávají voličům možnost ovlivnit pořadí kandidátů na vybrané kandidátní listině. U voleb do zastupitelstev krajů voliči disponují čtyřmi preferenčními hlasy, přičemž 10 % těchto hlasů posouvá kandidáty dále (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 56).

Vícenásobný hlas bývá spojován s otevřenými kandidátními listinami. Tyto dva aspekty umožňují voličům obcházet kandidátní listiny a vybrat si kohokoli napříč stranickým spektrem. Počet hlasů, který má volič k dispozici závisí na velikosti volebního obvodu. V České republice je vícenásobný hlas uplatňován především v případě voleb do zastupitelstev obcí. Tento hlas má několik variant. Může mít podobu hlasu limitovaného, kumulativního nebo se může jednat o hlas dvojité (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 56, 57).

3.2.5 Volební klauzule

Volební nebo také uzavírací klauzule představuje hranici, kterou musí strana svým počtem získaných hlasů přesáhnout, chce-li se podílet na rozdělování mandátů. Využívá se především ve volebních systémech proporcionálních, v nichž zastává redukční funkci. Tato funkce zamezuje nadměrnému štěpení zastupitelstva (Čmejrek, 2008, s. 50).

V České republice je volební klauzule charakteristická pro všechny typy voleb, které jsou založeny principu poměrného zastoupení, což zahrnuje volby do poslanecké sněmovny, Evropského parlamentu, krajské volby nebo i volby komunální. Všechny tyto typy doprovází stanovená hranice 5 % hlasů. Zatímco u voleb do poslanecké sněmovny se volební klauzule zvyšuje v závislosti na počtu volebních koalic, ve volbách obecních se může naopak snížit za účelem zachování politické soutěže. (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 57).

U obecních voleb může být hranice volební klauzule upravována na základě počtu kandidátů na kandidátní listině a podobě lokálního stranického systému. Nesplní-li minimálně dvě kandidátní listiny uvedenou hranici 5 %, začne se snižovat vždy o 1 % až do okamžiku splnění stanovené hranice. Stejný princip funguje v případě, kdy není obsazena přinejmenším nadpoloviční většina mandátů (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 63).

3.2.6 Volební formule

Volební formule je charakterizována jako matematická operace, jež má za úkol převést odevzdané hlasy na mandáty. Pravidla o jejím používání jsou zakotvena ve volebním zákoně. Rozdělují se na většinové formule, které jsou používány v jednomandátových volebních obvodech a na proporcionální volební formule, které své využití nachází ve volebních obvodech vícemandátových. Většinová volební formule je užívána v senátních volbách, zatímco proporcionální volební formule ve volbách do poslanecké sněmovny nebo do zastupitelstvem obcí a krajů (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 58).

Volební formule proporcionální mohou být založeny na volebních kvótách nebo volebních dělitelech. Volební kvóty určují nejmenší možný počet hlasů, které je potřeba obdržet pro získání jednoho mandátu. Spadá mezi ně Hareova kvóta, Hare-Nieamayerova formule, Droopova nebo Imperialiho kvóta. Oproti tomu volební dělitel vychází z tvrzení, že pro získání mandátu má mít nárok subjekt s nejvyšším průměrem hlasů. Mandát získá ta strana, která disponuje nejvyšším aktuálním průměrem na mandát. Do této skupiny se řadí

d'Hondtův volební dělitel, Imperialiho volební dělitel nebo dánský volební dělitel (Balík S., 2009, s. 101).

V České republice je u voleb do zastupitelstev obcí využívána d'Hondtova volební formule. Počet platných hlasů postupující kandidátní listiny je Českým statistickým úřadem dělen postupně čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno vyšší, a to tak, aby počet dělicích operací byl shodný s počtem kandidátů uvedených na dané kandidátní listině. Výsledné podíly jsou poté seřazeny podle velikosti až do počtu přidělovaných mandátů. Kandidátní listina obdrží jeden mandát za každý podíl, který je obsažený v této početní řadě (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 63, 64).

3.3 Komunální stranická spektra, fenomén “nezávislosti“

3.3.1 Komunální stranická spektra

Politické strany jsou důležitou součástí demokratického politického systému, neboť zajišťují jeho fungování. Politické stranictví nabízí možnost občanům podílet se na demokratickém procesu. Na základě politických stran je odražena politická vůle lidu (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 65). Strany lze charakterizovat taktéž jako dobrovolné, trvalé a otevřené organizace, jejíž členové sdílí společné politické názory a postoje. Jejich cílem je získat co největší podíl na politické moci a hájit zájmy svých stoupenců, čehož se snaží dosáhnout prostřednictvím voleb. (Říchová B., 2007, s. 89).

Na počátku 20. století započal významný rozvoj politického stranictví. V této době totiž do politického života vstupovaly široké vrstvy společnosti. Nastal vznik masových hnutí, což vedlo k zavedení několika demokratických reforem zahrnující například všeobecné volební právo. Tyto reformy vedly k zásadní změně podmínek na politickém „bojišti“. Ve druhé polovině 20. století nastala změna, která spočívala v posunu od vzniku stran masových ke stranám elitním a všelidovým. Tato změna negativně ovlivnila především zemědělskou a venkovskou populaci (Čmejrek J., 2008, s. 58).

V dnešní době je v politické teorii mimo jiné problémem úpadek politického stranictví. Tato situace se týká především zemí západní Evropy, kde v posledních letech

výrazně upadá zájem voličů účastnit se voleb a počty členů zdejších politických stran se taktéž snižují. Další potíž, se kterou se politická scéna setkává, je upevňování pozic politických stran vůči státní moci. Tento proces je označován jako „parlamentarizace“ (Čmejrek J., 2008, s. 58).

Na podobu lokálního politického systému má výrazný vliv velikost obce. Je přirozené, že se forma lokálního politického stranictví liší v malých obcích a větších městech. V případě velkých měst je úloha politických stran podobná té na národní úrovni. Strany zastoupené v poslanecké sněmovně si rozdělují většinu zastupitelských mandátů. Politické spektrum je doplňováno neparlamentními a regionálními subjekty, ovšem jejich pozice bývá spíše nevýrazná. V menších městech je tomu naopak. Parlamentní strany nemají příliš výrazné postavení, zatímco regionální subjekty zastávají významnější roli. Ve zdejším politickém systému mají silnější pozici sdružení nezávislých kandidátů (Čmejrek J. a kol., 2009, s. 14).

3.3.2 Fenomén „nezávislosti“

Pro politiku na obecní úrovni je typické významné početní zastoupení nezávislých kandidátů a jejich sdružení. Participace nezávislých kandidátů se odvíjí od velikosti obce. V obcích nejmenších velikostí představují nezávislí kandidáti i s jejich sdruženími hlavní a někdy i jediné politické subjekty, zatímco ve větších obcích se jedná spíše o doplnění politického stranického spektra. Čím menší obec je, tím více se nezávislí kandidáti podílí na politickém dění obce (Čmejrek J., 2008, s. 64, 67).

Nezávislí se dostávají na kandidátní listiny parlamentních stran hned z několika důvodů. V první řadě se jedná o slabost členské základny politických stran, jde tedy o doplnění kandidátních listin. Především v menších obcích nejsou kolikrát politické strany schopny sestavit listinu bez kandidátů nezávislých. Důvodem může být i snaha politických stran působit pozitivním dojmem. Na základě výzkumů jsou politické strany v malých obcích vnímány jako „nutné zlo“, protože představují zdroj nesvárů. Naproti tomu nezávislé subjekty jsou chápány jako osobnosti pracovité a schopné spolupráce. Posledním důvodem je výhoda nezávislosti na politických stranách, která se může projevit při povolebních koaličních jednáních (Čmejrek J., 2008, s. 67).

3.4 Komunální konfliktní linie

Cleavages neboli konfliktní linie jsou chápány jako rozpory či štěpení politických sil. Jedná se o konflikt rozdílných skupin (většinou dvou), kdy každá z těchto skupin zastává zcela rozdílný politický názor a postoj. V jejich okolí se na základě takových konfliktů formují další politické subjekty. Nově vzniklými subjekty rozumíme politické strany či politická hnutí. Rozpory skupin lze označit jako konfliktní linie až ve chvíli, kdy neshody přerostou v otevřený konflikt s trvalým charakterem, který napomáhá „profilaci relevantních politických stran“ (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 125).

Neshody mohou vznikat z mnoha různých důvodů. V jaké míře jsou štěpení intenzivní určuje velikost obce. Hlavními příčinami konfliktů mohou být demografické a sociálně ekonomické faktory, kontinuita historického vývoje či vzdálenost obce od správních center. I přesto, že by bylo možné ve venkovských obcích identifikovat několik konfliktních linií různých typů, zdejší komunity nevnímají takové důvody jako zdroje politické různosti. Jde spíše o snahu obecně sjednotit politiku (Čmejrek J. a kol., 2009, s. 35).

V České republice převládá spíše konfliktní linie socioekonomického charakteru, kterou lze blíže specifikovat jako rozpor mezi levicí a pravicí. Politologové zastávají názor, že v případě malých obcí je velmi malý prostor na to, aby zde vznikaly politické rozepře. V takových obcích jsou spory spíše na bázi osobních vztahů (Bubeníček V., Čmejrek J., Čopík J., 2010, s. 125, 126).

Na konci 19. století představil Ferdinand Tönnies koncepty *Gemeinschaft* a *Gesellschaft*. První ze zmíněných konceptů představuje tradiční venkovskou společnost, který je založena na vzájemných vztazích, spolupráci a altruismu. Má spíše osobní a neformální charakter. Oproti tomu *Gesellschaft* je formální městská společnost založena na individualismu, která se vyznačuje egoismem, soutěživostí a racionalitou (Balík S., 2009, s. 27, 28).

3.5 Komunální politické koalice

K možnému vládnutí je potřeba získat nadpoloviční většinu mandátů. Aby bylo možné tuto podmínku splnit, je pro politické síly jednodušší variantou uzavřít spojení, tedy koalici o minimálně dvou participujících stranách. Od poloviny 20. století je předmětem studia politických věd právě způsob uzavírání těchto koalic, jejich taktiky, logika a preference. Koalice mohou vznikat i v menších obcích, a to buď s omezením pouze pro volbu členů rady nebo naopak mohou vzniknout trvalejší spojení (Balík S., 2009, s. 187).

3.5.1 Typologie koalic dle Stanislava Balíka

Obecně koalice dělíme na dvě základní kategorie, a to na minimální vítězné a nadměrné. Ovšem jediné, o čem tato kategorizace vypovídá, je charakter soutěživosti a nijak dále nesouvisí s charakterem politické kultury. Z toho důvodu jsou koalice tříděny na základě dvou úrovní. Jako první úroveň je označeno již zmíněné dělení, a sice jako třída koalic založena na počtu aktérů. Druhá úroveň představuje typ, který představuje ideové vzdálenosti prvků vně systému, dále také počet aktérů (Balík S., 2009, s. 188).

3.5.1.1 Minimální vítězná ideově propojená koalice (MVIP)

Tento typ koalice se vyznačuje snahou minimalizovat vynaložené úsilí na dosažení maximálního politického vlivu. Disponuje takovým počtem členů, který je zapotřebí k vytvoření většiny. Tito členové jsou si ideově a názorově blízcí. Minimální vítězná ideově propojená koalice je typem, který je nejsrozumitelnějším řešením povolební situace z hlediska teorie racionální volby a ideové propojenosti. Zároveň výrazně podporuje soutěživost mezi politickými stranami (Balík S., 2009, s. 190).

3.5.1.2 Minimální vítězná ideově nepropojená koalice (MVIN)

Vznik této koalice je možný ve dvou případech. Prvním z nich je situace, kdy se vítězi nepodaří vytvořit minimální vítěznou ideově propojenou koalici a z toho důvodu je nucen nabídnout spolupráci straně ideově nepřibuzné. V druhém případě dojde k vytvoření koalice ideově nepropojené z personálních důvodů (Balík S., 2009, s. 191).

U tohoto typu koalice platí, že je složena z co možná nejmenšího počtu členů, případně disponuje nejmenším možným počtem mandátů, který ovšem postačí k vytvoření

většiny. Členové této koalice mají odlišné politické názory, jinými slovy jsou ideově nepropojení. Na rozdíl od velkých koalic, nezahrnuje dva hlavní reprezentanty ideového spektra, ale pouze jednoho (Balík S., 2009, s. 191).

3.5.1.3 Velká koalice

Velká koalice je z důvodu jejího ideového charakteru mezi ostatními výjimečnou. Není definována charakterem většiny jako ostatní typy. Velkou koalici chápeme jako spolupráci dvou dominantních aktérů, kteří jsou ideově protikladní. Případně do této spolupráce mohou být zahrnuti i menší středové subjekty. Tento typ koalice vzniká v případech, kdy lze utvořit i koalici minimální vítěznou ideově propojenou. Aby mohla být koalice označena jako velká, je nutná existence alespoň dvou relevantních ideově různorodých protivníků. Při vytváření velkých koalic se často předpokládá dlouhodobá spolupráce, kdy je přesáhnuто jedno volební období. Jedná se o jediný typ koalic, který lze přiřadit ke třídě minimální vítězné koalice i ke třídě nadměrných koalic (Balík S., 2009, s. 191, 192).

3.5.1.4 Nadměrná ideově propojená koalice (NIP)

Tento typ koalice je zařazen do třídy nadměrných koalic, z čehož vyplývá, že její součástí je alespoň jeden nadbytečný subjekt, bez něhož by ovšem koalice stále měla většinu hlasů. Dalším znakem nadměrných ideově propojených koalic je ideová příbuznost členů koalice, mezi jejichž politickými názory se nebude nacházet žádná výrazná neshoda. Na základě právě ideové shody lze odlišit tento typ koalice od koalic širokých. K jejich vzniku dochází často v systémech, kde je pro učinění platného rozhodnutí zapotřebí nadpoloviční většina všech (tedy i nepřítomných) zákonodárců. Dále mohou vzniknout v případech, kdy opozice vystupuje jednotně proti vládě. V takový moment je rozšíření koalice o menší ideově blízký subjekt racionálním řešením (Balík S., 2009, s. 192, 193).

3.5.1.5 Nadměrná ideově nepropojená koalice (NIN)

Nadměrná ideově nepropojená koalice je poměrně málo častým typem uspořádání. Tato koalice se skládá z členů, kteří jsou ideově rozdílní. Působí na hranici velké a široké koalice, proto dochází k jejich občasnému zaměňování. Ve své podstatě je podobný minimální vítězné ideově nepropojené koalici s výjimkou toho, že je zde přítomen

minimálně jeden nadbytečný člen. Dalším identifikačním znakem je více politických subjektů v opozici s alespoň jedním, který se nachází mezi dvěma členy koalice (Balík S., 2009, s. 194).

3.5.1.6 Široká koalice

Jedná se o typ koalice, kde spojuje své síly většina relevantních politických sil, přičemž mimo tuto koalici působí právě jeden relevantní politický partner. Koalice tohoto typu má více než dva členy a spolupracují zde subjekty ideově vzdálené. Široká koalice musí mít více členů, než kolik je potřeba k získání nadpoloviční většiny. Motivem pro utvoření široké koalice bývá často spojení vůči společnému nepříteli. Dalším důvodem vzniku širokých koalic je snaha o maximalizaci zapojených politických subjektů do společné zodpovědnosti, avšak existují ideové důvody, kvůli kterým se právě jeden subjekt nemůže na spolupráci podílet (Balík S., 2009, s. 194, 195).

3.5.1.7 Všestranická koalice

Všestranická koalice je typem nadměrných koalic, jejíž součástí, jak již sám název napovídá, jsou všechny politické strany. Žádný politický subjekt nepůsobí mimo koalici. Na různých úrovních ji lze označovat i jinými termíny: všestátní, všekrajská nebo všeobecní. Důvodem vzniku těchto koalic je strategické smýšlení aktérů, kdy politické strany po vítězství ve volbách mají možnost vytvořit minimální vítěznou koalici, ale upřednostní všestranickou spolupráci, která by při případném neúspěchu ve volbách příštích zajistila zachování exekutivy a politickou korektnost. Aby se předešlo stranickým sporům, je potřeba vytvořit co nejrozsáhlejší jednotnou koalici (Balík S., 2009, s. 195, 196).

3.5.2 Typologie koalic dle Petra Jüptnera

Podle Petra Jüptnera nelze komunální politiku považovat za jeden celistvý systém, protože ho lze rozdělit na mnoho nezávislých mikrosvětů podle jejich velikosti. Za účelem identifikace společných prvků těchto systémů je třeba rozčlenit politické systémy do čtyř kvalitativně odlišných kategorií koalic (Jüptner P., 2004, s. 82, 83).

3.5.2.1 Nejmenší obce

Nejmenší obce mohou mít zpravidla nejvíce 1 700 obyvatel. V obcích těchto velikostí jsou obvyklými kandidáty nezávislí jedinci a jejich uskupení. Často jsou zde tvořeny i zákonem omezené předvolební koalice a je uplatňována zásada „každý s každým“. V malých obcích fungují koalice spíše na základě vzájemných osobních vztahů a mají spíše rodinný charakter. Zpravidla zde najdeme pouze dvě politické strany vytvořené většinou až těsně před volbami a s omezeným počtem členů. Malé obce vnímají politické strany jako zdroj politických konfliktů. Naopak kandidáti nezávislí jsou pro voliče symbolem pracovitosti a spolehlivosti. Rozhodování probíhá na základě „selského rozumu“. Koalice v nejmenších obcích jsou založeny na nesoutěživém charakteru a vzájemné podpoře kandidátních listin (Jüptner P., 2004, s. 83–87).

3.5.2.2 Obce menší střední velikosti

V obcích menší střední velikosti může mít politický systém nesoutěživý, ale i soutěživý charakter. Počet obyvatel v těchto obcích se pohybuje v rozmezí 1 701 – 9 000. V tomto typu mají politické strany už poněkud větší zastoupení. Vliv politické strany na obec se odráží na její velikosti, platí tedy: čím větší obec, tím větší vliv politické strany. Avšak mezi zastoupením nezávislých kandidátů a politických stran není poměrově žádný výrazný rozdíl. I v těchto obcích hrají osobní vztahy významnou roli ve způsobu vzniku koalic. Koalice mají neformální a uzavřenou podobu a zároveň zde nedochází k neshodám mezi jednotlivými aktéry (Jüptner P., 2004, s. 87–91).

Voliči hodnotí politické strany na základě osobností na kandidátní listině, nikoli podle programu. Kandidátní listinu může v těchto typech předložit až deset politických stran. Na těchto listinách se mohou objevit „jádra“, která jsou vytvořenými politickými uskupeními několika aktivistů kandidujícími za jednotlivé strany. Mezi těmito „jádry“ vznikají vztahy, které předurčují charakter vytvářených koalic již před volbami (Jüptner P., 2004, s. 87–91).

3.5.2.3 Obce větší střední velikosti

Počet obyvatel v obcích větší střední velikosti má rozsah 9 001 – 45 000 obyvatel. Obce tohoto typu disponují poněkud větším zastoupením politických stran na politické scéně. Součástí těchto stran jsou registrovaní členové. Kandidátní listina je zde sestavována z 5-13 politických stran. Z důvodu ztížených podmínek kandidatury se zde nezávislá sdružení téměř nevyskytují. Pro tento typ obcí je typický politický systém označovaný jako „polosoutěživý“ a výskyt koalic exekutivních. Obsazování exekutivních funkcí je založeno na výsledcích voleb. Po volbách je v obcích větší střední velikosti důležité vytvořit tuto koalici z toho důvodu, že na jejím základě je sestavována rada. Mimo to na ní závisí volba starosty a místostarostů. Nejčastěji vyskytujícím se typem koalic v obcích tohoto typu jsou velké koalice (Jüptner P., 2004, s. 92-94).

3.5.2.4 Největší obce

Za největší jsou považovány ty obce, jejichž minimální hranice je 45 000 obyvatel. Tento typ zahrnuje především statutární města. V těchto obcích již nejsou součástí politické scény žádní nezávislí kandidáti ani jejich sdružení, typická je zde dominance politických stran, kterých se na kandidátní listině může objevit 6-13. V největších obcích je uplatňován princip „vlády a opozice“, který reflektuje soutěživost politických stran. Vyjednávání koalic zde probíhá již před začátkem voleb, přičemž jejich hlavní představitelé projevují snahu o získání nadpoloviční většiny zastupitelských křesel, což s sebou může přinést možnost významného uplatnění v politice. V politickém systému největších obcí jsou tak koalice jeho podstatnou součástí. Vytvořené koalice projevují spíše snahu o získání politické moci než o prosazení svého volebního programu. V největších obcích vznikají především velké a minimální vítězné (ideově propojené i nepropojené) koalice (Jüptner P., 2004, s. 95–98).

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika města Milovice

Město Milovice se nachází ve Středočeském kraji v okrese Nymburk. Konkrétně leží v nížině středního Polabí. Nachází se zhruba 12 kilometrů severozápadně od okresního města Nymburk. Rozkládá se na území o výměře 28,34 km² v nadmořské výšce 221 m. n. m. Statutem města disponuje od roku 1991. Město Milovice se v současné době skládá ze čtyř katastrálních území: Milovice, Benátecká Vrutice, Mladá a Boží dar. Město spadá do správního obvodu Obce s rozšířenou působností a zároveň Obce s pověřeným obecním úřadem Lysá nad Labem. Od tohoto města se Milovice nachází zhruba 4 kilometry severovýchodním směrem (www.mesto-milovice.cz).

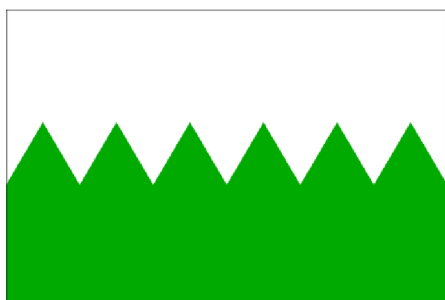
Níže uvedené obrázky zobrazují vlajku a znak města. Ve znaku je vyobrazena stříbrná hlava srny se zlatým jazykem. Jedná se o motiv, který se objevoval na středověkých pečetích rytířů z Milovic. Tato srna je umístěna v zeleném štítě, na němž vyběhají tři hroty k hornímu okraji stříbrné hlavy štítu. Zelená barva symbolizuje bohatství lesů v tomto regionu. Stejný motiv je vyobrazen i na vlajce města (www.mesto-milovice.cz).

Obrázek 1 - znak města Milovice

Zdroj: www.mesto-milovice.cz

Obrázek 2 - vlajka města Milovice

Zdroj: www.mesto-milovice.cz

4.1.1 Historie města

První písemná zmínka o Milovicích pochází ze 14. století, konkrétně ze dne 4. ledna 1396. Během 15. století se na tvrzi vystřídalo několik rodin. V roce 1509 byly Milovice zakoupeny Bedřichem z Donína, jenž byl stoupencem Jednoty českobratrské. Tvrz včetně dvorce a vsi se tak dostaly pod správu benáteckého panství. K moci se dostal také císař Ferdinand III., který v roce 1647 benátecké panství i s Milovicemi věnoval generálu Janovi z Werthu. Tento dar představoval splátku dluhu 190 000 zlatých. V průběhu dalších let se zde vystřídalo několik různých vládců, až konečně posledním majitelem, který spravoval ves Milovice a ostatní obce benáteckého panství, byl František Rudolf Kinský. V roce 1920 prodal benátecký zámek městu Benátky nad Jizerou.

Mezitím došlo ke zřízení vojenského cvičiště z důvodu prohry Habsburské monarchie v prusko-rakouské válce v roce 1866. Armáda měla na základě této prohry stanoven jasný cíl – najít území pro moderní výcvik. Pozemky u Nových Benátek byly vhodné pro výcvik všech druhů zbraní, ovšem bylo nutné vystěhovat obec Mladá. Jako náhrada za zrušení místního farního komplexu byl ve vsi Mladá postaven kostel sv. Kateřiny Alexandrijské, který byl později ministerstvem války přesunut od obce Milovice.

Později byl nedaleko vojenského cvičiště vystavěn tábor, jehož součástí byl po vypuknutí 1. světové války také zajatecký lágr. Mezi zajatci se nacházelo mnoho vojáků z italské fronty a také pocházejících z Ruska. Pro zemřelé zajatce byl zřízen v Milovicích hřbitov, jehož součástí je dnes i muzeum. Území tohoto hřbitova dodnes spadá pod správu Itálie. V milovické kronice je též zmíněno, že mezi zajatci byl vnuk ruského spisovatele Lva Nikolajeviče Tolstého.

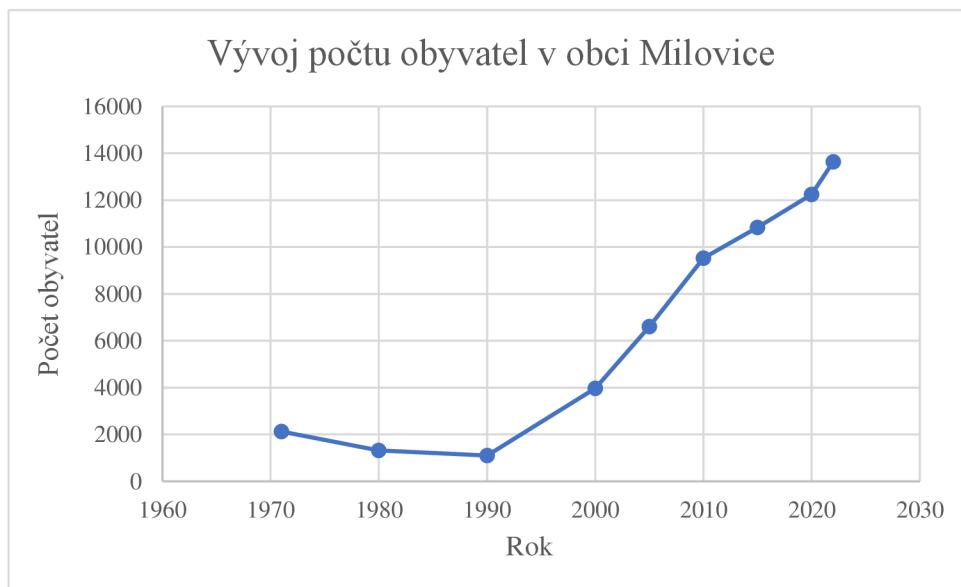
Během 2. světové války se vojenského prostoru v Milovicích zmocnila německá armáda a veškerý vojenský materiál československé armády byl přepraven do Německa. Obyvatelé z několika okolních vesnic byli donuceni opustit své domovy vzhledem k německému plánu rozšířit vojenské prostory. Některé z těchto obcí byly nakonec srovnány se zemí. Po skončení 2. světové války bylo cvičiště určeno pro tankový výcvik a vzhledem ke zdejšímu modernímu letišti i pro cvičení letadel.

V roce 1991 obdržely Milovice statut města. O 5 let později započala revitalizace bývalého vojenského výcvikového prostoru. Proběhla rekonstrukce prvních 496 bytů, a díky tomu se přistěhovalo mnoho mladých obyvatel (www.mesto-milovice.cz).

4.1.2 Demografická analýza

Důležitým a klíčovým demografickým ukazatelem je počet obyvatel v obci. Dle posledních dostupných dat lze zjistit, že ke konci roku 2022 žilo v obci Milovice 13 634 obyvatel. Z této hodnoty bylo 7 019 žen a 6 615 mužů. Celkový počet obyvatel se od roku 1869 zvýšil 8,5krát. V letech 1971-2022 bylo zaznamenáno několik zvýšení počtu obyvatel. Největší celkové přírůstky byly zaregistrovány v letech 1998 (820), 2006 (662), 2007 (838) a 2022 (1174). Naopak největší úbytek obyvatel byl zpozorován v roce 1972 (-404). Počet domů vzrostl mezi koncem 19. století a současností až na 5násobek. Průměrný věk obyvatel žijících v Milovicích činí 34,9 let (www.czso.cz).

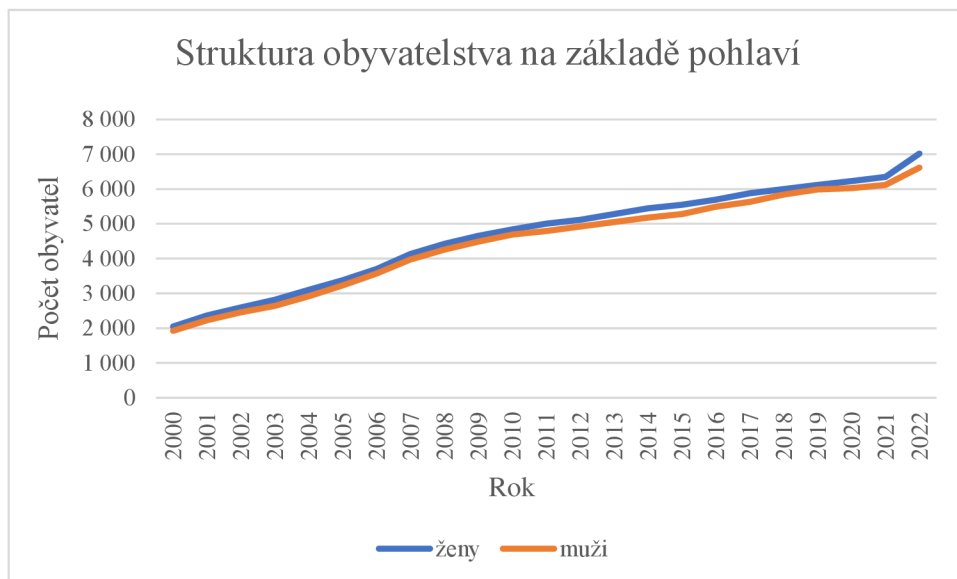
Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel v obci Milovice v letech 1971-2022

Zdroj: vlastní zpracování dle www.czso.cz

V grafu č. 2 je znázorněna struktura obyvatel Milovic podle pohlaví. Z grafu je patrné, že rozdíl mezi počtem mužů a žen je minimální a tempo růstu je téměř identické. K 31.12.2022 žilo v Milovicích 7 019 žen. Největší nárůst byl zaznamenán právě v roce 2022, kdy se počet navýšil téměř o 700 žen. Počet mužů k témuž datu dosahoval 6 615, a zároveň v tomto roce byl zpozorován i největší nárůst, a to o 500 mužů. Průměrný věk mužů dosahoval v tomto roce 33,9 let, zatímco u žen činil 35,8 let.

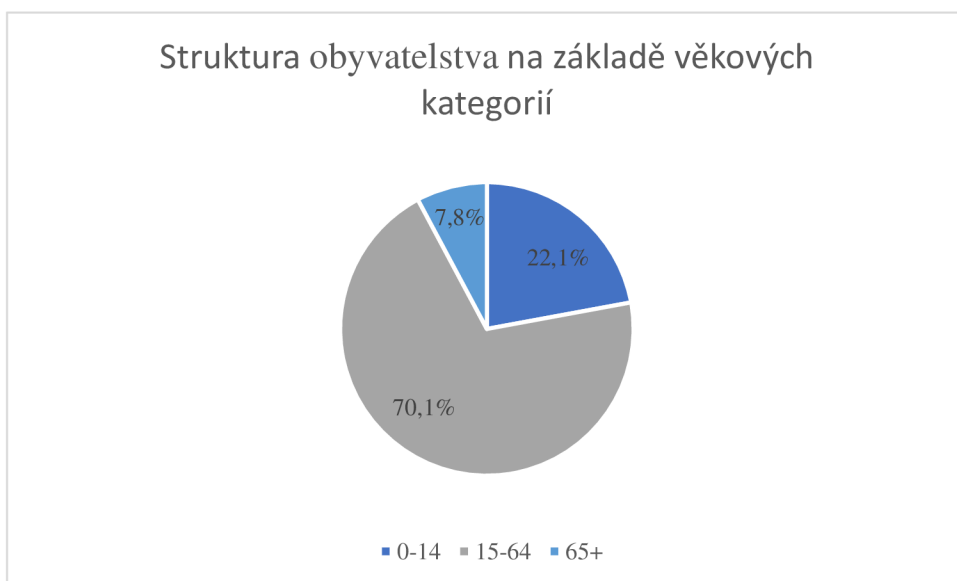
Graf 2 - Struktura obyvatelstva na základě pohlaví v letech 2000-2022

Zdroj: vlastní zpracování dle www.czso.cz

V následujícím grafu je vyobrazeno procentuální zastoupení tří věkových skupin zaregistrované k 31.12.2022. S počtem 9 557 je nejpočetnější skupina obyvatel ve věku od 15-64 let, což z celkového počtu 13 634 obyvatel činí 70,1 %. Skupina s druhým nejvyšším počtem jsou děti ve věku do 14 let s 22,1% zastoupením, tedy počtem 3 009 obyvatel. Nejméně početnou skupinou jsou senioři, tedy obyvatelé nad 65 let, kterých v Milovicích žije celkem 1 068. Na celkovém počtu obyvatel obce mají senioři 7,8% zastoupení.

Graf 3 - Struktura obyvatel na základě věkových kategorií k 31.12.2022

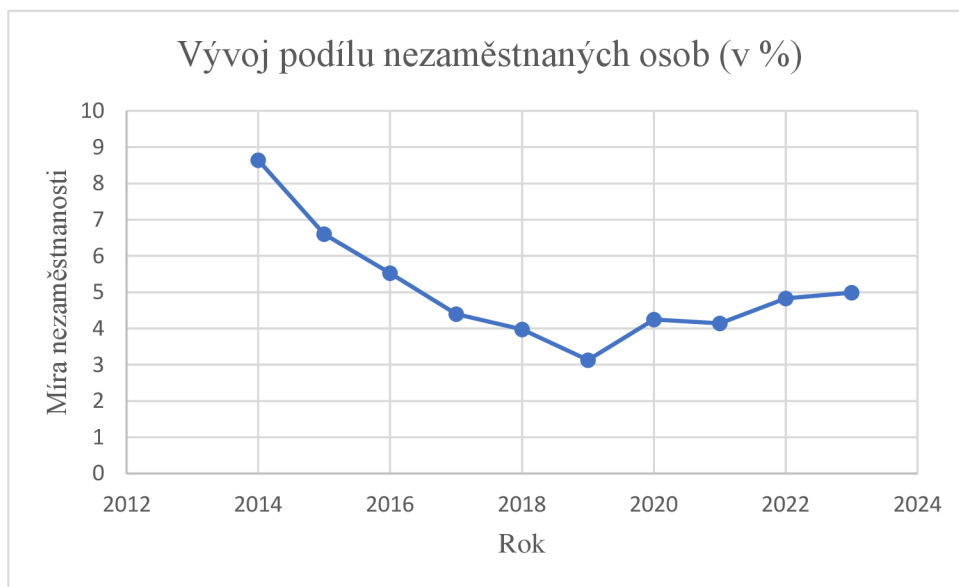
Zdroj: vlastní zpracování dle www.czso.cz

4.2 Socioekonomická aktivita v obci

4.2.1 Nezaměstnanost

V České republice je ukazatelem míry nezaměstnanosti podíl nezaměstnaných osob. Tento ukazatel je vyjádřen podílem počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věkové kategorii 15-64 let a celkovým počtem obyvatel v téže věkové skupině. V níže uvedeném grafu č. 4 je znázorněn vývoj nezaměstnanosti v obci Milovice v letech 2014-2024. Hodnota je v každém roce měřena k datu 31.12. Z toho grafu je patrné, že oproti roku 2014 se míra nezaměstnanosti značně snížila. Nejnižší míru nezaměstnanosti Milovice vykazovaly v roce 2019, kdy dosahovala hodnoty 3,13 %. Naopak nejvyšší hodnoty dosahovala v roce 2014, a to 8,64 %. V roce 2020 podíl nezaměstnanosti výrazně narostl. Důvodem tohoto nárůstu může být pandemie COVID-19, kdy lidé v důsledku uzavírání podniků přicházeli o svá zaměstnání. K 31.1.2024 dosahoval v Milovicích tento podíl hodnoty 5,22 %. Nezaměstnanost tedy v posledních letech stále mírně narůstá. V porovnání s hodnotou míry nezaměstnanosti České republiky v roce 2023, která dosahovala 3,73 %, je podíl nezaměstnaných osob v Milovicích vyšší (www.czso.cz).

Graf 4 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob (v %) v letech 2014-2024

Zdroj: vlastní zpracování dle www.czso.cz

4.2.2 Podnikatelské subjekty

V Milovicích se k 31.12. 2022 nacházelo celkem 2 492 registrovaných podniků, z toho 1 179 se zjištěnou aktivitou. Z celkového počtu registrovaných subjektů má největší zastoupení oblast velkoobchodu, maloobchodu a opravy a údržby motorových vozidel (465). Druhé největší zastoupení mají subjekty z oblasti stavebnictví (331). O něco méně podniků zastává činnosti odvětví průmyslu (284), profesních, vědeckých a technických činností (262) nebo působení v oblasti nemovitostí (252). Nejmenší početní zastoupení mají subjekty se zaměřením na peněžnictví a pojišťovnictví (8) a činnosti prováděné za účelem výkonu veřejné správy a obrany (3). V Milovicích výrazně převažují osoby podnikající na základě živnostenského zákona, kterých se zde nachází 1 878. Oproti tomu se v této obci nachází pouze 476 firem. Příkladem významné firmy působící v Milovicích je BENET AUTOMOTIVE s.r.o. se zaměřením na výrobu a montáž automobilových součástí (www.kurzy.cz).

4.2.3 Občanská vybavenost města

Město Milovice nabízí svým občanům mnoho různých služeb. Nachází se zde několik restaurací a penzionů, z nichž mezi oblíbené patří rodinný penzion Kotvas nebo restaurace Zahrádka na kopečku. V blízkosti radnice je postaven kulturní dům, který byl v nedávné době rekonstruován. Tyto prostory v současné době slouží veřejnosti jako kino nebo divadlo. Součástí budovy je i nově zřízené historické muzeum, kam může zavítat každý, kdo se zajímá o historii Milovic (www.mesto-milovice.cz).

V Milovicích se mimo jiné nachází hasičská zbrojnice s výjezdovými jednotkami nebo policie, přičemž obvodní oddělení Policie ČR sídlí na nejfrekventovanější ulici v obci – Armádní ulici a Městská policie má služebnu v budově radnice. Město také nabízí možnost příměstských táborů nebo mnoha volnočasových aktivit. Před 11 lety byl otevřen zábavní park Mirakulum s tematickými zónami včetně dětské zoo, bludiště, aquaparku a trampolín.

Pro zajištění základních potřeb je ve městě několik menších obchodů s potravinami, pošta, městská knihovna, drogerie, lékárny, obchod s potřebami pro domácí mazlíčky a čtyři velké supermarkety, kterými jsou Penny, Tesco, Lidl a Billa. Město také každým rokem pořádá kulturní akce jako dětský den, food festival nebo charitativní „Zátokův běh“ (www.mesto-milovice.cz).

Zdravotnické služby v Milovicích poskytují tři praktičtí lékaři, tři pediatri, tři zubní lékaři, dále gynekologové, ORL, oční lékař, fyzioterapeut a logoped. Přímo v Milovicích se nemocnice nenachází. Nejbližší nemocnice je v Nymburce a Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi. Pro domácí mazlíčky je zde zřízena i veterinární klinika.

Co se týče oblasti vzdělávání, ve městě se nachází 2 základní školy, a to Základní škola T.G. Masaryka Milovice a Základní škola Juventa. Nejbližší střední škola se nachází v Lysé nad Labem, kde je možnost výběru mezi obchodní akademií a gymnáziem. Mimo školy základní jsou v obci 4 mateřské školy: Mateřská škola Kostička, Mateřská škola U Veverek, Mateřská škola Sluníčko a Mateřská škola U Broučků. V části obce Benátecká Vrutice je nedostupná jak základní, tak i mateřská škola, proto z této části musí děti za vzděláním dojíždět. Umělecky nadané děti mají možnost studovat i na Základní umělecké škole Milovice (www.mesto-milovice.cz).

Místní zařízení pro sportovní a rekreační využití obyvateli Milovic jsou zastoupena především sportovním areálem s fotbalovým hřištěm, tenisovým areálem na Sportovní ulici v Mladé, bikrosovým a motokrosovým areálem u letiště. Ze sportovních zařízení regionálního významu je v okolí aquapark v Mladé Boleslavi. Územní plán počítá se zřízením zimního a lehkootletického stadiónu a plaveckého bazénu při stávajícím tenisovém areálu. Dále se zvažuje plocha pro kynologický klub. Součástí města je také mnoho sportovních organizací. Mezi aktivní patří AFK Milovice, TJ Badminton Milovice, Horolezecký oddíl Alpici, Florbalová akademie, Cyklokros Milovice, ŠK Milovice – šachový kroužek pro děti a mládež nebo třeba Deskoherní klub Milovice, z. s. (www.mesto-milovice.cz).

4.2.4 **Infrastruktura**

Silniční poloha města Milovice je z hlediska páteřních silničních komunikací spíše průměrná. Na jednu stranu se Milovice nacházejí poměrně blízko dálnic D10 a D11, na druhou stranu zde chybí kvalitní silniční napojení Milovic na tyto dálnice. Milovice jsou na nadřazenou silniční síť napojeny silnicemi II. třídy č. 272 (Český Brod – Lysá nad Labem – Benátecká Vrutice – Benátky nad Jizerou – Bělá pod Bezdězem) a 332 (Lysá nad Labem – Milovice – Krchleby). Územím Milovic dále vedou silnice III. třídy č. 3316 (Stratov – Milovice), 3321 (Milovice – Mladá) a okrajově také 3322 (Jiřice – Lipník – Čachovice). Řada komunikací v Milovicích a blízkém okolí města se nachází ve stavu, v jakém byly

zanechány po odchodu Sovětské armády s jen minimální průběžnou údržbou a z důvodu dlouhodobě nedostatečného financování jejich obnovy a údržby je jejich sjízdnost zhoršená. Nejvíce frekventovanou ulicí v této obci je ulice Armádní, která propojuje původní jádra města – Milovice a Benáteckou Vrutici (www.mesto-milovice.cz).

Co se veřejné dopravy ve městě týká, jsou zde hojně využívány železniční a autobusové spoje. Milovice se nachází v tarifním pásmu 4. Autobusová doprava je tvořena 4 linkami Pražské integrované dopravy, a to linkami 430, 432, 434 a 497. Autobusovou dopravu v Milovicích zajišťuje na uvedených 4 linkách PID společnost Okresní autobusová doprava Kolín, s.r.o. moderními dopravními prostředky. V rámci základní a ostatní dopravní obslužnosti osob je zajišťováno kvalitní spojení mezi Milovicemi, Lysou nad Labem, Benátkami nad Jizerou, Nymburkem a okolními obcemi. Železniční doprava je zde zprostředkována společností České dráhy, a.s., a to konkrétně železniční linkou S22. Denně jsou z místního nádraží zajištěny spoje mezi Milovicemi a Lysou nad Labem. Přibližně polovina z těchto spojů je provozována mezi Milovicemi a Prahou, zbylé spoje zpravidla navazují na přípoje z a do Prahy právě z Lysé nad Labem (www.mesto-milovice.cz).

4.2.5 Sdružení a spolky

Ve městě Milovice působí několik různých spolků, které sdružují občany s nejrůznějšími zájmy. Mezi aktivní spolky patří ŠK Milovice, který spojuje občany s oblibou v šachách. Pro zdejší obyvatele se zájmem v zahradnictví je zde k dispozici Sdružení zahrádkářů Milovice – Balonka, z. s. Působí zde také spolek Přátelé a rodáci Milovic, jehož cílem je seznámit obyvatele s bohatou historií Milovic a zdejšími aktuálními událostmi. Téměř padesátiletou tradici zde má ZO ČSCH Milovice neboli Český svaz chovatelů, který má v současné době zhruba 24 členů. Možnost být součástí spolku mají také senioři díky Klubu seniorů. V neposlední řadě v obci působí Sbor dobrovolných hasičů, který byl založen již v roce 1878 a je zařazen do Záchraného integrovaného systému Jednotkou požární ochrany III., a to v počtu 18 členů.

Mimo jiné bylo v Milovicích založeno několik organizací. Mezi současně působící organizace patří Nízkoprahový klub Milovice, který poskytuje pomoc a podporu mladým lidem a dětem z Milovic a okolí, kteří svůj volný čas tráví neorganizovaně. Dalšími takovými organizacemi jsou Rodinné centrum Milovice pro maminky s dětmi nebo Semiramis – drogové poradenství, který je občanským sdružením, kde je poskytováno odborné poradenství drogově závislým občanům (www.mesto-milovice.cz).

4.3 Územní plán

Smyslem územního plánování je pečovat o trvale udržitelný a všestranný rozvoj na svém území. Cílem je také starat se o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů dbát o veřejný zájem. Do budoucna je v Milovicích naplánována realizace několika nových projektů, které spolufinancuje Evropská Unie v rámci udržitelnosti a ochrany životního prostředí. Jedná se zejména o projekty „Systém sběru a svozu bioodpadů a plastů“ nebo „Hospodaření s dešťovou vodou v místních mateřských školách“. Mimo jiné je také v plánu zahájení poslední etapy rekonstrukce ulice Italská.

V současné době je v Milovicích několik projektů již ve výstavbě. Tyto projekty zahrnují revitalizaci ulice Komenského a lesoparku Lišky, kde se nyní nachází mnoho nebezpečného odpadu. Za zmínku také stojí výstavba nových chodníků ve zdejších ulicích.

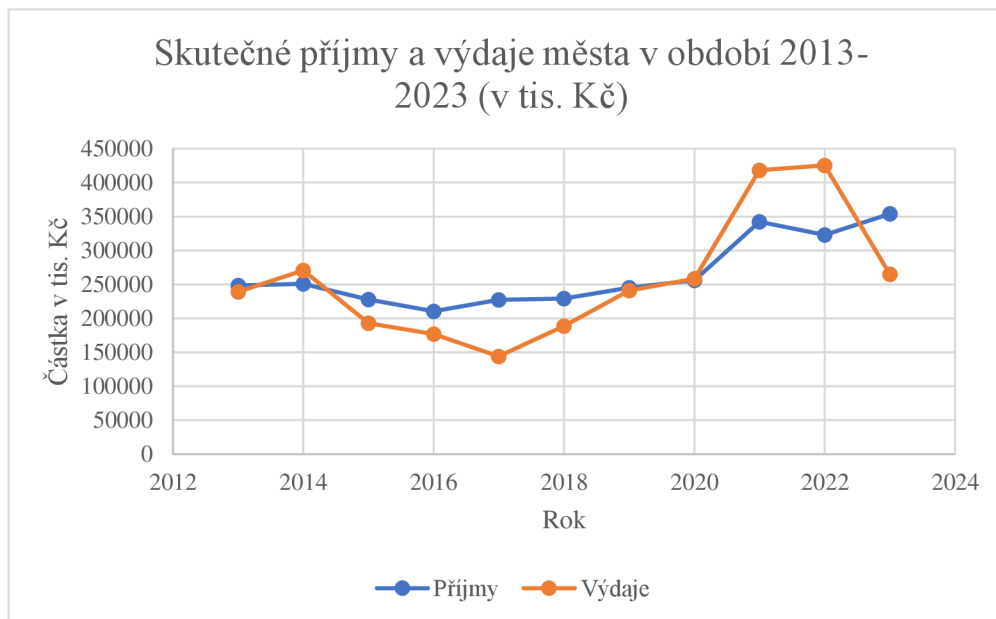
Nelze opomenout projekty, které se během posledních let podařilo realizovat. Mezi tyto projekty patří výstavba okružní křižovatky v ulicích Armádní – Topolová, rekonstrukce budovy č.p. 507 – Kulturní dům Milovice, zakoupení nové cisternové automobilové stříkačky, osvětlení přechodu pro chodce v ulici Topolová v blízkosti mateřské školy, výstavba nových autobusových zastávek nebo například z důvodu zvýšení bezpečnosti v prostorách radnice proběhla rekonstrukce kamerového systému (www.mesto-milovice.cz).

4.4 Rozpočet města

Rozpočet města je finančním plánem, který určuje předpokládané příjmy a výdaje obce. Slouží k plánování a správě finančních prostředků s cílem zajistit efektivní fungování města. Rozpočet obce Milovice bývá každoročně schvalován v prosinci zastupitelstvem obce na období jednoho roku.

V grafu č. 5 je zobrazen vývoj příjmů a výdajů rozpočtu města Milovice, a to konkrétně v letech 2013-2023. Město hospodaří převážně s přebytkovým rozpočtem, což ovšem neplatí pro rok 2014 a v rozmezí let 2020-2022, kdy byly příjmy nižší než výdaje. S nejvyššími příjmy Milovice hospodařily v roce 2021, kdy příjmy rozpočtu činily 342 258 000 Kč, a naopak nejnižší příjmy měla obec v roce 2016, a to v hodnotě 210 557 000 Kč. Nejvyšší výdajová částka činila 425 402 000 Kč v roce 2022. Z hlediska přebytku byl neúspěšnější minulý rok, tedy rok 2023, kdy vzniklý přebytek dosahoval hodnoty 88 646 000 Kč. Rok předtím obec dosáhla největšího schodku, který dosáhl částky až 102 251 000 Kč (www.monitor.statnipokladna.cz).

Graf 5 - Vývoj skutečných příjmů a výdajů Milovic v letech 2013-2023 (v tis. Kč)

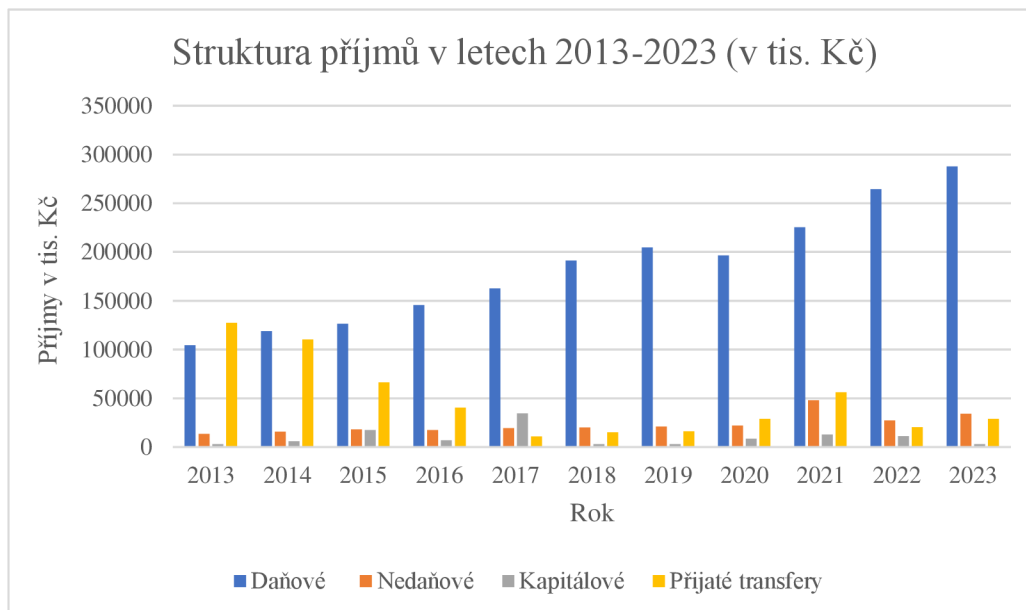

Zdroj: vlastní zpracování dle www.monitor.statnipokladna.cz

4.4.1 Struktura příjmů

Příjmy obce tvoří daňové, nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery. Následující graf č. 6 znázorňuje vývoj hodnot těchto příjmů v Milovicích v letech 2013-2023. Jak je na první pohled patrné, největší položku příjmů rozpočtu obce tvoří od roku 2014 každoročně daňové příjmy se stále rostoucím charakterem. Jedná se o příjmy, které zahrnují daň z příjmů, poplatky nebo například DPH. Příjmy nedaňové jsou v Milovicích tvořeny především příjmy z vlastní činnosti, dále se jedná o příjmy z prodeje neinvestičního majetku a přijaté sankční platby. V letech 2013-2023 se hodnota těchto příjmů pohybuje stále v rozmezí 20-30 mil. Kč. Výjimku ovšem tvoří rok 2021, kdy tato částka dosáhla téměř dvojnásobné hodnoty, tedy 50 mil. Kč. Kapitálové příjmy, které zahrnují příjem z prodeje dlouhodobého majetku, dosáhly nejvyšší hodnoty v roce 2017, kdy hodnota činila více než 34 mil. Kč. V průběhu sledovaných let u nich nedochází k žádným výrazným změnám. Vysoké příjmy obce zajistily v roce 2013 přijaté investiční transfery ze státního rozpočtu z důvodu výstavby nové budovy Základní školy Juventa. V průběhu dalších let se tyto příjmy postupně snižovaly a v současné době mají spíše kolísavý charakter (www.monitor.statnipokladna.cz).

Graf 6 - Struktura příjmů obce Milovice v letech 2013-2023 (v tis. Kč)

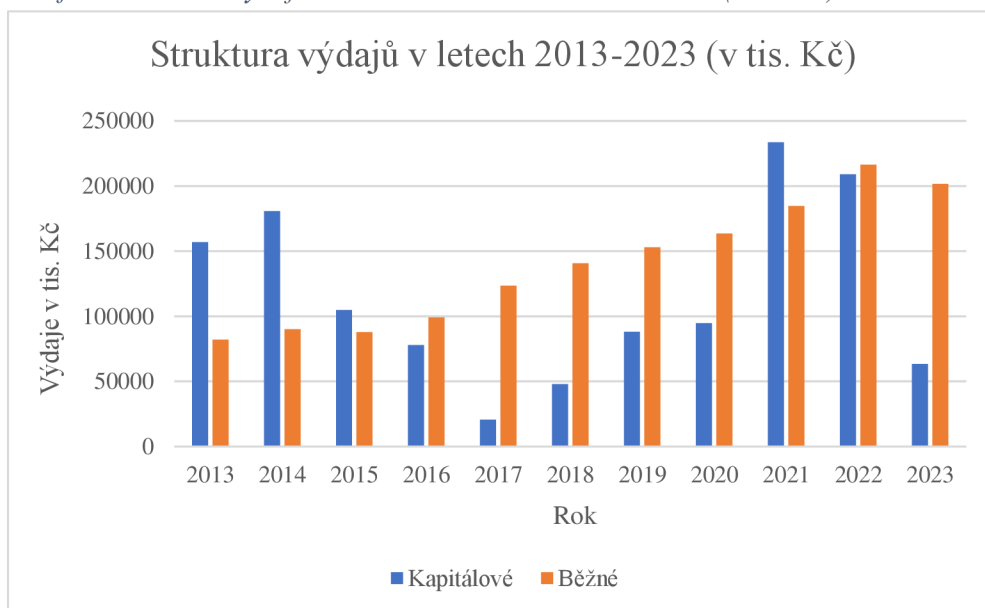

Zdroj: vlastní zpracování dle www.monitor.statnipokladna.cz

4.4.2 Struktura výdajů

Výdaje rozpočtu obce jsou tvořeny kapitálovými a běžnými výdaji. Běžné výdaje jsou neinvestičními transfery a jsou používány k financování potřeb obce. Jsou mezi ně zařazeny výdaje na neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery veřejnoprávním a soukromoprávním subjektům, výdaje na platy a některé náhrady fyzickým osobám. Oproti tomu kapitálové výdaje financují spíše investiční potřeby obce. Do kapitálových výdajů se řadí veškeré investiční nákupy a investiční transfery. V grafu č. 7 je vyobrazena struktura těchto výdajů, a to konkrétně v letech 2013-2023, kdy byl sledován jejich vývoj. Větší výdajovou položkou rozpočtu obce Milovice jsou výdaje běžné, které od počátku sledovaného období mají bezpochyby rostoucí charakter. Nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2022, kdy tyto výdaje činily 216 mil. Kč, z nichž největší část je tvořena výdaji na neinvestiční nákupy. Kapitálové výdaje převýšily běžné pouze v roce 2021, kdy z kapitálových výdajů výrazně převažovaly investiční nákupy. V tomto roce dosáhly kapitálové výdaje částky 233 515 000 Kč (www.monitor.statnipokladna.cz).

Graf 7 - Struktura výdajů obce Milovice v letech 2013-2023 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle www.monitor.statnipokladna.cz

4.5 Političtí aktéři v obci Milovice

V Milovicích se v letech 2014-2022 prostrídalo na kandidátních listinách mnoho politických stran. Z toho důvodu jsou v následujících podkapitolách vyjmenovány jen ty politické strany, které se objevovaly opakovaně na kandidátních listinách a získávaly vysoký počet hlasů v těchto volebních obdobích.

4.5.1 ANO 2011

Politické hnutí ANO 2011 vzniklo v roce 2012, přičemž počátky vzniku sahají právě do roku 2011. Cílem tohoto hnutí je naslouchat občanům České republiky a zlepšovat jejich životní úroveň. Ve svém programu poukazuje na boj proti korupci, podporu podnikání a hospodářský rozvoj nebo rozvoj moderních technologií a digitalizaci veřejné správy za účelem zefektivnění služeb pro občany (www.anobudelizip.cz).

ANO 2011 ve svém programu slibuje výstavbu sportovní haly pro vytvoření nového zázemí pro sportovce, navýšení parkovacích míst, výstavbu domova seniorů a zlepšení kvality vody z městského vodovodu. Bojují za snížení místních poplatků o 50 %, vznik nových pracovních příležitostí, zachování Hakenova stadionu a zajištění autobusových spojení z Božího Daru do Milovic také o víkendech (www.mesto-milovice.cz).

4.5.2 KSCM

Komunistická strana Čech a Moravy vznikla roku 1990 a usiluje o uplatnění aktivní levicové strany na současné politické scéně. Mezi její hlavní cíle patří zastavit zdražování, prosadit právo na rovné užívání a spravedlivé rozdělování, referendum o vystoupení České republiky z Evropské Unie, snížení věku odchodu do důchodu nebo třeba zavést čtyřdenní pracovní týden. KSCM podporuje právo na práci, bydlení, přístup k pitné vodě, bezplatné vzdělávání i zdravotní péči nebo třeba bezplatnou městskou veřejnou dopravu pro všechny (www.kscm.cz).

V programu KSCM je mimo jiné uveden plán na podporu „starých“ Milovic, který by strana podpořila rekonstrukcí sídliště na Balonce. Ráda by se také blíže zaměřila na rozvoj jednotlivých částí obce, konkrétně by pozornost věnovala Benátecké Vrutici a Božímu Daru. Jako už ve svých programech zmínily jiné strany, je pro KSCM prioritou zachovat zeleň ve městě. Proto svým voličům nabízí možnost podpory a realizace vzniku nových zahrádkářských osad a výstavbu městského koupaliště (www.mesto-milovice.cz).

4.5.3 ODS

Občanská demokratická strana je liberálně konzervativní stranou založenou v roce 1991. Vybuodovala moderní strukturu s místními, oblastními a regionálními sdruženími pokrývajícími celou Českou republiku. Je historicky nejsilnější a největší pravicovou stranou v České republice s aktivními zástupci ve všech úrovních samosprávy. Její program zdůrazňuje svobodu jednotlivce a vládu práva. Klade důraz na soukromé vlastnictví, nízké daně, solidaritu, snižování byrokracie, malý a bezpečný stát, ochranu soukromí, zdravé veřejné finance a ne zadluženou budoucnost (www.ods.cz).

ODS vyhrála komunální volby v Milovicích v roce 2018 a nejvíce hlasů získala i v následujícím volebním období od roku 2022. Strana zrealizovala během posledních 2 let několik revitalizací, úprav a rekonstrukcí, mezi nimiž byla i rekonstrukce kulturního domu. Ve svém programu zmínila na letošní volební období výstavbu městského centra s kavárnami a restauracemi, zajištění plynulosti městské dopravy pomocí výstavby nových kruhových objezdů nebo třeba vybudování nového Vital parku, který bude místem pro cvičení a odpočinek v přírodě. Zmíněny jsou také rekonstrukce ulic, které jsou již nyní v procesu (www.mesto-milovice.cz).

4.5.4 **KDU-ČSL**

KDU-ČSL vznikla již v roce 1919 a jejím cílem je rozvoj humanitní a demokratické tradice naší společnosti a uplatňování konzervativních hodnot v politické oblasti. Jedná se o stranu založenou na křesťanských hodnotách a principech. V centru politiky této strany stojí úcta k lidskému životu a respekt k právnímu státu. Snaží se o politiku, která by podporovala rodiny, vzdělání, péči o životní prostředí a zajištění dostupnosti sociálních služeb (www.kdu.cz).

Plán KDU-ČSL v Milovicích je postupný rozvoj města, především co se týče veřejné infrastruktury. Strana ve svém volebním programu zmiňuje podporu spolkových, sportovních a volnočasových aktivit a jiných sociálních služeb. V plánu je také rozvoj kvalitního školství, výstavba nové školní jídelny na Základní škole T.G. Masaryka a navýšení kapacity na Základní umělecké škole. Politická strana také nabízí zprostředkování nového multifunkčního skateparku, který je navržen odborníky (www.mesto-milovice.cz).

4.5.5 **Milovice Sobě**

Milovice Sobě je volebním sdružením nezávislých kandidátů, strany Zelení a TOP 09. Lídrem Milovice Sobě je Vladimír Vedral, který je zároveň předsedou spolku Přátelé a rodáci Milovic. Toto sdružení prosazuje především ochranu zeleně ve městě a hájí zájmy obyvatel. Ve svém volebním programu na současné volební období odmítá podpořit zrušení Hakenova stadionu, tedy nahrazení plochy pro volnočasové aktivity plochou pro výstavby bytových domů a výstavbu řady kruhových obchvatů a související ubytek zeleně v městské části Mladá. Naopak v plánu na období 2022-2026 uvádějí jako své cíle ochranu památek, vybudování cyklotras, zvýšení čistoty veřejných prostranství nebo zaměření na odstranění černých skládek a odpadků v lesích včetně zavedení opatření proti vzniku dalších (www.milovice-zeleni.cz).

4.6 Komparace výsledků komunálních voleb v letech 2014-2022

V této části bakalářské práce jsou provedeny analýzy výsledků komunálních voleb v Milovicích v letech 2014-2022 a jejich následné porovnání a zhodnocení.

Město Milovice je spravováno 15členným zastupitelstvem města, které je voleno na 4 roky. Má 5člennou Radu města, kterou tvoří starosta a místostarosta obce a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Na současné volební období 2022-2026 byl starostou města zvolen Ing. Milan Pour (ANO 2011) a místostarostkou města JUDr. Kristýna Bukovská (STAN, Milovice+). Zdejší volby probíhají v jednom volebním obvodu a sedmi volebních okrscích (www.mesto-milovice.cz).

4.6.1 Komunální volby v roce 2014

Komunální volby v roce 2014 probíhaly ve dnech 10.-11. října. Volební účast v tomto roce byla 31,58 %. Voličů v seznamu bylo zapsáno celkem 7 036, ovšem své hlasy odevzdalo 2 221 občanů. V tomto roce bylo mezi kandidáty rozděleno dohromady 28 881 platných hlasů. Voliči měli možnost vybírat mezi 14 subjekty, avšak v níže uvedené tabulce č. 2 je uvedena pouze polovina, tedy jen strany, které získaly mandáty.

Komunální volby v roce 2014 skončily s poměrně těsným výsledkem. Na prvním místě se umístila politická strana ANO 2011 s celkovým počtem získaných hlasů 18,93 % a 4 obdrženy mandáty. Se stejným počtem mandátů se na druhé pozici umístila strana ODS, která v celkovém součtu získala jen o 1,5 % méně než ANO 2011. Strany TOP 09 a KSČM obdržely každá 2 mandáty jen s 2% rozdílem v počtu získaných hlasů. Na posledních místech se nachází KDU-ČSL, ČSSD a politické sdružení Milovice Sobě s téměř totožnými výsledky v dosažených hlasech. Díky těmto hlasům získaly tyto strany shodně po jednom mandátu (www.volby.cz).

Koaliční smlouvu podepsali zástupci z ANO 2011, TOP 09, ČSSD a Milovice Sobě. Z této smlouvy vzešel starosta Ing. Milan Pour (ANO 2011), místostarostka Marcela Říhová (TOP 09) a další členové rady města JUDr. Kristýna Bukovská bez politické příslušnosti kandidující za stranu ANO 2011, Ing. Jiří Hlaváček za ČSSD a Ing. Vladimír Vedral zastupující stranu Zelení v politickém sdružení Milovice Sobě. Celkem tak tato koalice disponuje osmi mandáty z patnácti, což je dostačující pro většinové hlasování. Dle typologie koalic podle Stanislava Balíka tuto koalici označit jako minimální vítěznou ideově nepropojenou (rozhovory se zastupiteli).

Tabulka 2 - Výsledky komunálních voleb v obci Milovice v roce 2014

Kandidátní listina		Hlasy		Počet mandátů
Pořadí	Název	Počet	V %	
1.	ANO 2011	5 468	18,93	4
2.	ODS	5 033	17,43	4
3.	TOP 09	3 671	12,71	2
4.	KSČM	2 938	10,17	2
5.	KDU-ČSL	1 952	6,76	1
6.	ČSSD	1 940	6,72	1
7.	Milovice Sobě	1 897	6,57	1

Zdroj: vlastní zpracování dle www.volby.cz

4.6.2 Komunální volby v roce 2018

V roce 2018 proběhly komunální volby ve dnech 5.-6. října. Oproti roku 2014 se volební účast mírně zvýšila, konkrétně na 33,56 %. Oprávněných voličů bylo v roce 2018 v seznamu 7 626, přičemž odevzdaných hlasů bylo 2 555. Platných hlasů po přepočtu bylo rozdáno 34 846. V tomto roce se na kandidátní listině objevilo o 4 subjekty méně než v roce 2014.

Vítězství politické strany ODS v komunálních volbách v roce 2018 nebylo těsné jako v roce 2014, jednalo se o poměrně jasný výsledek. Jak je patrné z tabulky č. 3, ODS vyhrála o téměř 2 000 hlasů. Získala 25,14 % hlasů a 5 mandátů. Na druhé pozici je vítěz předchozího volebního období ANO 2011 s 19,68 %. ANO 2011 sice získalo o téměř 1 % více hlasů než v roce 2014, ovšem mandátů obdrželo o jeden méně, tedy 3. Se ziskem 2 mandátů se na třetí příčce umístila KDU-ČSL, které si oproti předchozímu období polepšilo, a to i z hlediska počtu získaných hlasů. V roce 2018 obdrželo totiž až o 4 % více hlasů. Následujícím stranám a sdružením poté bylo rozděleno 5 zbývajících mandátů: TOP MÍSTO PRO ŽIVOT (TOP 09 + STAN), Milovice Sobě (Zelení + NK), Za naše Milovice (Svobodní + NK), KSČM a Sdružení ČSSD s nezávislými kandidáty. Nově vzniklé strany Změna pro lidi a OMMO – hlas pro občana v tomto roce neobdržely žádné mandáty a získané hlasy se pohybovaly kolem 4 % (www.volby.cz).

Povolební koalice v roce 2018 byla vytvořena mezi politickými subjekty ODS, KDU-ČSL, TOP MÍSTO PRO ŽIVOT a Za naše Milovice. Tyto strany a hnutí se dohodly na personálním obsazení. Starostou se tak opět po 4 letech stane Lukáš Pilc (ODS) a uvolněnou místostarostkou bude Mgr. Ludmila Šimková z KDU-ČSL. Radu města pak

doplní Mgr. Ondřej Matouš za stranu TOP 09, Stanislav Melichar zastupující stranu Svobodní v politickém sdružení Za naše Milovice a Mgr. Luboš Šafránek za ODS. Tato koalice má dohromady devět mandátů oproti šesti opozičním. Dle Balíkovy typologie koalic se jedná o nadměrnou ideově nepropojenou koalici (rozhovory se zastupiteli).

Tabulka 3 - Výsledky komunálních voleb v obci Milovice v roce 2018

Pořadí	Kandidátní listina Název	Hlasy		Počet mandátů
		Počet	V %	
1.	ODS	8 761	25,14	5
2.	ANO 2011	6 858	19,68	3
3.	KDU-ČSL	3 534	10,14	2
4.	TOP MÍSTO PRO ŽIVOT	3 255	9,34	1
5.	Milovice sobě	2 797	8,03	1
6.	Za naše Milovice	2 613	7,50	1
7.	KSČM	2 561	7,35	1
8.	Sdružení ČSSD, NK	1 795	5,15	1

Zdroj: vlastní zpracování dle www.volby.cz

4.6.3 Komunální volby v roce 2022

Volební účast se v roce 2022 zvýšila na 37,94 %, tedy oproti roku 2014 o více než 6 %. V tomto roce probíhaly komunální volby ve dnech 23.-24. září. Platných hlasů v roce 2022 bylo rozdáno o 8,5 tisíc více než ve volebním období 2018-2022. Po přepočtu jich bylo dohromady 43 403. Voličů v seznamu a odevzdaných obálek bylo taktéž více. Svě hlasy odevzdalo více než 3 100 voličů. Počet oprávněných voličů vzrostl o 743. V roce 2022 se ucházelo o vítězství 9 subjektů, tedy o jeden méně než v předchozím období.

Ani v tomto volebním období nebyl výsledek voleb příliš těsný. V níže uvedené tabulce č. 4 jsou uvedeny konkrétní výsledky komunálních voleb v roce 2022. Na prvním místě se umístila opět ODS se ziskem 22,05 % hlasů a 4 mandáty. Za ní se stejným počtem mandátů je politická strana ANO 2011, která získala jen o 2 % méně hlasů než ODS. O něco méně hlasů dostala nově vzniklá koalice STAN a Milovice+ se ziskem 3 mandáty. Milovice Sobě (Zelení + NK + TOP 09), Za naše Milovice (Svobodní + NK), KDU-ČSL a Společně pro Milovice (ČSSD + NK) obdržely po jednom mandátu a opět s podobným celkovým součtem hlasů. Bez zisku mandátů vyšly ve volbách v roce 2022 KSČM a další nově vzniklá koalice Trikolora s podporou SPD (www.volby.cz).

Koaliční dohodu utvořily po volbách v roce 2022 politické subjekty ANO 2011, STAN s podporou Milovice+ a Milovice Sobě. Tato koaliční dohoda potvrzuje, že starostou Milovic se po 4 letech opět stává Ing. Milan Pour z hnutí ANO 2011 a místostarostkou se nově stává JUDr. Kristýna Bukovská zastupující stranu Milovice+ ze sdružení STAN a Milovice+. Radu města následně doplnili Ing. Vladimír Vedral za stranu Zelení z politického sdružení Milovice Sobě, Ing. Petr Braun za ANO 2011 a Mgr. Dušan Kováčik z koalice STAN a Milovice+ zastupující stranu STAN. Dohromady tak koalice má 8 mandátů z celkových patnácti. Vytvořenou koalici lze podle typologie dle Stanislava Balíka pojmenovat jako minimální vítěznou ideově propojenou (rozhovory se zastupiteli).

Tabulka 4 - Výsledky komunálních voleb v obci Milovice v roce 2022

Kandidátní listina		Hlasy		Počet mandátů
Pořadí	Název	Počet	V %	
1.	ODS	9 569	22,05	4
2.	ANO 2011	8 926	20,57	4
3.	STAN a Milovice+	8 301	19,13	3
4.	Milovice Sobě	3 480	8,02	1
5.	Za naše Milovice	3 358	7,74	1
6.	KDU-ČSL	3 052	7,03	1
7.	Společně pro Milovice	2 439	5,62	1

Zdroj: vlastní zpracování dle www.volby.cz

4.6.4 Zhodnocení výsledků komunálních voleb v letech 2014-2022

V Milovicích je v politické oblasti patrný výrazný trend k preferenci tradičních politických stran. Voliči se zde často uchylují spíše ke známým jménům a dávají tak své hlasy stranám jako ANO 2011 nebo ODS. I přes to se pravidelně objevují nové strany, které však zpravidla po čase zanikají nebo se zapojují do nových koalic. V letech 2014-2022 dochází k častým změnám kandidátů, pravděpodobně z důvodu velikosti obce a mnoha politických aktérů, kteří chtějí prosadit své názory. V Milovicích si svou popularitu udržuje ODS, za kterou stojí pravděpodobně úspěšnost v naplňování jejich volebního programu. Na druhou stranu zájem o mnohé strany v průběhu volebních období klesá. To platí například pro KSČM, které se každým volebním obdobím počet hlasů snižuje, v roce 2022 už dokonce ani nezískala žádný mandát. ČSSD neměla v roce 2014 moc úspěchů, a tak se v dalším volebním období pokusila vytvořit sdružení a spojit se s nezávislými kandidáty, ovšem ani

tehdy nedosáhla žádných výrazných výsledků. Místní sdružení, jako jsou Milovice Sobě nebo Za naše Milovice, se držely přibližně stále na stejné úrovni, tedy okolo pátého místa se ziskem jednoho mandátu. KDU-ČSL vykazuje v tabulkách č. 2-4 výrazné posuny. V roce 2014 se umístila na pátém místě se ziskem jednoho mandátu, v roce 2018 už postoupila na pozici třetí a získala tak mandáty 2, ovšem v roce 2022 ji čekal opět propad, a to až na šesté místo. Nicméně se jí i přes to podařilo mandát získat.

4.6.5 Vzniklé koalice v letech 2014-2022

Koalice, které vznikaly ve volebních obdobích mezi lety 2014 a 2022, byly pokaždé jiného typu. V roce 2014 vytvořilo povolební koalici hnutí ANO 2011 spolu s TOP 09, ČSSD a politickým sdružením Milovice Sobě. V tomto případě se jednalo o minimální vítěznou ideově nepropojenou koalici. Tato koalice disponovala osmi mandáty z celkových patnácti a příčinou vzniku byla spíše snaha být u moci než shodnost politických názorů a zájmů.

Po komunálních volbách v roce 2018, kdy se vítězem voleb stala ODS, se právě tato strana rozhodla o spolupráci s KDU-ČSL, TOP Místo pro život a Za naše Milovice. Společně disponovali devíti mandáty z patnácti. Jedná se o nadměrnou ideově nepropojenou koalici z toho důvodu, že součástí koalice je jeden politický subjekt, který je z hlediska počtu mandátů „nadbytečný“.

I přes to, že volby v roce 2022 s těsným výsledkem vyhrála ODS, koalice byla vytvořena mezi ANO 2011, STAN s podporou Milovice+ a Milovice Sobě. Nově vzniklá koalice disponovala osmi mandáty z patnácti. V tomto případě se dle typologie koalic podle Stanislava Balíka jedná o minimální vítěznou ideově propojenou (www.volby.cz, rozhovory se zastupiteli).

5 Charakter místní politiky v obci Milovice

V této kapitole bakalářské práce jsou uvedeny interpretace výsledků polostrukturovaných rozhovorů s místními politickými aktéry. Hlavním cílem této části bylo získat odpovědi na 10 otázek, které byly sestaveny za účelem zjištění potřebných informací a následné analýzy stylu místního politického života. Rozhovory byly uskutečněny s 10 respondenty, kteří jsou zástupci různých místních politických stran, proto mohou mít v mnoha ohledech rozdílné názory.

5.1 Vývoj obce od roku 1989

Milovice zažily bez pochyby po roce 1989 velký rozkvět, a to jak v oblasti dopravní infrastruktury, tak v sektoru služeb a občanské vybavenosti. Taktéž se každým rokem zvyšoval počet obyvatel. Ohledně otázky vývoje Milovic se dotazovaní respondenti ve svých názorech a pohledech shodli. Jeden z oslovených respondentů ve své podstatě shrnul odpovědi ostatních politických aktérů *„Milovice po roce 1989 a zejména mezi lety 2000-2020 zažily nebyvalý rozvoj, který dle mého nemá v ČR příliš obdoby. Došlo, stejně jako v jiných městech ČR k přestavbě brownfieldů, tím Milovice nejsou výjimečné, ale rozsah bývalého vojenského prostoru a tím i brownfieldu umožnil narůst Milovicím co do počtu obyvatel na desetinásobek (a to bereme v potaz pouze obyvatele, kteří mají v Milovicích trvalý pobyt). Tento rozvoj neprobíhal, na rozdíl od jiných obcí, v podobě satelitních sídlišť, které jsou od centra obce vzdálené stovky metrů, ale došlo k relativně citlivým rekonstrukcím bývalých vojenských budov, případně k novostavbám v intravilánu města – navíc bez velkého záboru zemědělské půdy.“* Jiný respondent odpověď výše doplňuje: *„Když se podíváme na Milovice, tak město odvedlo ohromný kus práce po odchodu ruské armády. Velkou roli hrál i soukromý sektor z hlediska developerských projektů. Rozvoj tedy není jen zásluhou obce, ale i soukromého sektoru.“*

5.2 Vize obce

Pohled na budoucnost Milovic nebyl mezi místními zastupiteli příliš jednotný. Existuje rozdílné vnímání možného využití této oblasti a každý zastupitel má odlišné představy o tom, jakým směrem by se obec měla vyvíjet a jak by měla vypadat v budoucnosti. Mnoho místních zastupitelů se domnívá, že v obci se nyní nachází vše potřebné a pokud ne přímo v obci, tak v okolních městech ano. *„Podle mého názoru*

v Milovicích nic podstatného nechybí, vše, co je potřeba tu buď je, nebo je to v blízké dojezdové vzdálenosti. Plánuje se to, co je uvedeno v územním plánu obce, ovšem v současné době je tento plán nedodělaný, protože současná kandidatura ho nikam neposunula. Územní plán by neměl zůstat otevřený dlouho, vzhledem k tomu, že se do budoucna očekává vzrůst počtu obyvatel až na 20 000.“ Jiní politici naopak zastávají názor, že by se měla vzít v úvahu absence střední školy nebo nemocnice. V oblasti Božího Daru by mohly být poskytnuty potřebné pozemky a podpořeny tak vznik pracovních míst vhodných pro lidi s vyšším vzděláním. Takový projekt nejenže posílí zdejší ekonomiku, ale také sníží nutnost dojíždět za prací do okolních měst a přispěje k celkovému rozvoji Milovic. „Jednoznačně chybí a bude chybět střední škola, je třeba pohlídat, aby kraj v oblasti Božího daru, který je posledním brownfieldem, nevybudoval další montovnu, ale aby zde našli pracovní uplatnění i lidé s vyšším vzděláním a odpadla nutnost pro řadu občanů dojíždět za prací do okolních měst.“ V plánu je rovněž vybudování zcela nového nákupního centra, nicméně tento projekt je stále v procesu schvalování.

5.3 Problémy a konflikty v obci

Politické konflikty v zastupitelstvu Milovic nejsou příliš běžné. Ve městě se tedy žádné dlouhotrvající konfliktní linie nevyskytují. Jediné neshody, které se zde objevují, se týkají územního plánu obce. Po každých komunálních volbách, kdy je do vedení města zvolen někdo jiný panují rozpory ve věci směřování dalšího vývoje města.

Ohledně problémů, se kterými se Milovice v současné době potýkají, se zastupitelé shodli na neschopnosti vedení města dodělat územní plán a zlepšení dopravních spojení. Neustálé oddalování oprav hlavních tahů není ideálním krokem. „Velký problém představuje územní plán (Hakenův stadion, dopravní obsluha lokality Mladá – obchvat Vrutickou ulicí, zklidnění ulice Armádní), chybějící kapacitní spojení veřejnou dopravou do Mladé Boleslavi. Mnoho občanů poukazuje na absenci lékařské péče, obchodů a služeb. A finálně to, co jsem již zmínil – změna směřování města každé čtyři roky.“ Další respondent tento názor sdílí. Ulice Armádní je dopravně velmi vytižená a v případě havárií tak mohou nastat komplikace. „Bez pochyb by se tu měla dodělat dopravní infrastruktura, s tím souvisí opravy hlavních tahů (ul. Armádní). Projekty opravy spolu s výstavbou několika nových kruhových objezdů byly v procesu, ovšem stávající vedení projekty zastavilo.“

Dalším problémem je absence sportovní haly nebo veřejného sportoviště. Zmíněna byla také chybějící jídelna u Základní školy T.G. Masaryka. *„Obyvatelstvo Milovic postrádá veřejné sportoviště a potřeba je také řešit výstavbu školní jídelny u jedné ze základních škol, jelikož zde stojí přes 60 let a do dnes nemá jídelnu.“*

5.4 Tvorba kandidátních listin

I při této otázce se většina místních zastupitelů shodla. Kandidátní listiny u zdejších politických stran vznikají na shodném principu. Jsou tvořeny na základě toho, koho členové jednotlivých stran „lapí“. *„Většinou je to v zastupitelstvu na obecní úrovni právě o tom, že se kandidující strany snaží lapit zajímavé lidi, kteří jsou v obci známi. Často jsou to tedy zdravotní sestřičky, lékaři nebo učitelé.“* Osobnosti tedy hrají velkou roli z toho důvodu, že čím víc lidí je zná, tím větší je šance, že budou volit právě je. Pan starosta doplnil výpověď takto: *„Mít místní osobnost na kandidátní listině je důležité. Ve městě jako Milovice se už lidé příliš neznají, jen několik lidí je známých napříč celým městem a pochopitelně ti jsou tahounem kandidátní listiny.“*

5.5 Styl místního politického jednání

Nejvíce rozporuplná otázka byla, zda se v obci jedná spíše o konsensuální či soutěživý styl politického jednání. Názorů se objevilo hned několik. Podle „koaličních“ zastupitelů se politické jednání podobá spíše soutěživému stylu. *„Poslední čtyři volební období je vedení města vždy minimální koalice, často vytvořena jen za účelem být u moci, protože jinak jsou politický program a předvolební sliby koaličních stran nekompatibilní. To se odráží i na tom, že po čtyřech letech dochází k prohození koalice a opozice, čímž trpí zejména město, protože nově nastupující vedení se ve snaze odlišit od bývalého snaží co nejvíce odstříhnout od toho, co bývalé vedení města dělalo.“* Podle výpovědí některé politické subjekty navíc využívají namísto pozitivních kampaní, kam město směřovat, i negativní styl, který se snaží poukazovat, že ti druzí chtějí Milovice zničit. Na tomto pohledu se shodla polovina oslovených zastupitelů. Druhá polovina, tedy zastupitelé opoziční, zastává názor, že v obci převládá spíše konsensuální styl jednání. *„Subjektů, kteří „vládnou“ bývá více, není jen jeden a tyto subjekty mají mezi sebou dohody na základě kterých fungují. Na druhou stranu ovšem existuje opozice, která má za úkol nějakým způsobem reagovat a vnášet jiné pohledy. Je tedy naprosto přirozené, že ke konfliktům mezi opozicí a vedením města dochází.“*

6 Závěr

Cíl této bakalářské práce spočíval ve zjištění faktorů ovlivňujících formování orgánů místní samosprávy v obci Milovice, která se nachází ve Středočeském kraji.

Práce byla zpracovávána formou případové studie a je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Část teoretická obsahuje klíčové pojmy z oblasti komunální politiky v České republice, kterým bylo třeba porozumět pro další zpracování praktické části.

V první části vlastní práce jsou zmíněny základní informace o Milovicích a historie této obce, která sahá až ke konci 14. století. Následovala demografická analýza, v níž byl sledován vývoj počtu obyvatel v letech 1971-2022. Z výsledků této analýzy lze konstatovat, že počet obyvatel se od počátku sledovaného období zvýšil téměř desetkrát a neustále se zvyšuje. Průměrný věk v této obci dosahuje v současné době 34,9 let. Rozdíl mezi počtem mužů a žen je v obci minimální na rozdíl od celorepublikových hodnot, na jejichž základě lze říci, že převažuje počet žen. Nejpočetnější věkovou skupinou jsou lidé v rozmezí 15-64 let, kterých v obci žije až 70 %. Naopak nejmenší zastoupení v Milovicích mají senioři. Dalšími sledovanými faktory byly socioekonomické ukazatele. Mezi ně patří nezaměstnanost a podnikatelské subjekty v obci. Nezaměstnanost byla v Milovicích zkoumána v období 2014-2024. Oproti roku 2014 se míra nezaměstnanosti značně snížila, i když v posledních letech má opět spíše rostoucí charakter. K 31.1.2024 dosahovala tato míra hodnoty 5,22 %. V porovnání s celorepublikovou hodnotou 3,73 % je podíl nezaměstnaných osob vyšší. Co se týče podnikatelských subjektů, ke konci roku 2022 se v Milovicích nacházelo celkem 2 492 registrovaných podniků. Z těchto podniků má největší zastoupení oblast velkoobchodu, maloobchodu a opravy a údržby motorových vozidel.

Občanská vybavenost města je na vysoké úrovni. Město prošlo od roku 1989 velkým rozvojem, díky němuž je v obci téměř vše, co obyvatelé potřebují. Nalezneme zde velké i malé obchody, zdejším obyvatelům jsou dostupné nejrůznější služby nebo lékařské ordinace. Co ovšem obec postrádá je nemocnice či střední škola.

Každý rok je zastupitelstvem obce schvalován místní rozpočet. V bakalářské práci je sledován vývoj příjmů a výdajů v letech 2013-2023. Dle zjištěných informací město hospodáří převážně s přebytkovým rozpočtem. Z hlediska přebytku byl nejúspěšnější rok 2023, kdy tato částka dosahovala hodnoty až 88 646 000 Kč. Na základě výpovědí místních

zastupitelů se i přes tuto přebytkovou částku jedná v současné době v Milovicích spíše o „údržbářskou správu“ než o snahu investovat do nových projektů.

Ve druhé části vlastní práce jsou představeni hlavní političtí aktéři města, kteří se objevují v každém volebním období. Hodnoceny jsou taktéž výsledky komunálních voleb v letech 2014-2022. Na základě sledovaných dat lze říci, že volební účast každým rokem stoupá. Zatímco v roce 2014 se dostavilo k volbám 31,58 % voličů, v roce 2022 byla volební účast 37,94 %. Počet kandidujících stran naopak spíše klesá. V roce 2014 kandidovalo 14 politických subjektů a v posledním volebním období už jen 9, což je stále mnoho v porovnání se sousedními městy. Na vítězných přičkách se v rozmezí těchto let objevují stále stejné strany, a to ODS a ANO 2011.

Během komunálních voleb v letech 2014-2022 vznikaly v Milovicích koalice, které byly pokaždé jiného typu. V roce 2014 se jednalo o minimální vítěznou ideově nepropojenou koalici. Po volbách v roce 2018 vznikla koalice s „nadbytečným“ politickým subjektem a jednalo se tedy o koalici nadměrnou ideově nepropojenou. Jak sám ve své odpovědi uvedl jeden z místních zastupitelů, koalice zde nevznikají za účelem prosazení stejných politických názorů, ale ve většině případů se jedná spíše o touhu po moci. Ovšem v roce 2022 byla vytvořena koalice minimální vítězná ideově propojená. Příčinou vzniku této spolupráce byla především osobní známost některých členů politických stran. Na základě pozorování tedy lze učinit závěr, že ve sledovaném období 2014-2022 převažoval vznik koalic, které jsou identifikovány jako minimální vítězné a v obci se tak jedná spíše o soutěživý styl politického jednání.

Typologie dle Petra Jüptnera zařazuje Milovice s počtem 13 634 obyvatel mezi obce větší střední velikosti, jelikož počtem obyvatel spadá do rozmezí typického pro tyto obce. Pro takové obce je dále typické početnější zastoupení politických stran, jejichž součástí jsou i registrovaní členové a nízký výskyt nezávislých sdružení na kandidátních listinách. Všechny tyto parametry se shodují s politickou situací v Milovicích.

V závěru praktické části je popsán charakter místní politiky na základě provedených rozhovorů s místními zastupiteli. Z jejich výpovědí lze odvodit, že Milovice zažily rapidní rozvoj, mnohonásobné zvýšení počtu obyvatel a očekáván je další nárůst, a to až na 20 000 obyvatel. S tím ovšem souvisí nutnost město přizpůsobit. Mezi místními zastupiteli panuje

nesouhlas ohledně budoucnosti Milovic. Každý má odlišné představy o využití oblasti a směru rozvoje obce. Někteří zdůrazňují absenci střední školy, nemocnice a jiní navrhnou využití oblasti Božího Daru pro vytvoření nových pracovních příležitostí. V procesu schvalování je nyní projekt vybudování nového nákupního centra.

Politické konflikty v zastupitelstvu Milovic nejsou běžné a dlouhodobé konfliktní linie se ve městě nenachází. Zdejší rozpory vznikají spíše na základě rozdílných názorů. Hlavním problémem obce jsou neshody týkající se především územního plánu obce, který není dokončen a nové projekty jsou neustále oddalovány či jinak pozdržovány. Respondenti se ovšem shodují na potřebném zlepšení dopravní infrastruktury, včetně oprav hlavních tahů a dopravní obsluhy. Absence lékařské péče, obchodů a služeb jsou dalšími problémy, na které je v obci poukazováno. Občanská vybavenost postrádá sportovní halu nebo veřejné sportoviště pro občany. V neposlední řadě je zmíněna výstavba školní jídelny u jedné ze základních škol, která ji postrádá již 60 let.

Cíl práce spočíval ve zjištění a identifikování faktorů, které ovlivňují formování orgánů místní samosprávy ve městě Milovice. Mezi tyto faktory patří zejména soutěživý styl politického jednání. Dalším důležitým faktorem je velikost obce, se kterou souvisí vysoký počet politických subjektů na kandidátních listinách. V neposlední řadě se jedná o převažující ideovou nepropojenost mezi vzniklými koalicemi a taktéž absenci konfliktních linií.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Politologie (Grada). Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Finance (Grada). Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony jako politický prostor*. Politologie (Alfa Nakladatelství). Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-87197-00-4.

BALÍK, Stanislav. *Komunální volby v České republice v roce 2002*. Politologie (Masarykova univerzita v Brně). Brno: Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2003. ISBN 80-210-3211-1.

ČMEJREK, Jaroslav; BUBENÍČEK Václav; ČOPÍK Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Politologie (Grada). Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

JŮPTNER, Petr. *Komunální koalice a politické modely*. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101

ČMEJREK, Jaroslav; BUBENÍČEK, Václav a LUHANOVÁ, Markéta. *Politika v regionálním rozvoji: úvod do studia*. Praha: Credit, 2004. ISBN 80-213-1157-6.

ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Úvod do současné politologie: [srovnávací analýza demokratických politických systémů]*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-348-2.

ČMEJREK, Jaroslav a kol. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Basic. Davle: Kernberg, 2009. ISBN 978-80-87168-10-3.2

BERNARD, Josef. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Studie (Sociologické nakladatelství). Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.

BUBENÍČEK, Václav (ed.). *Obce jako aktéři politického procesu: komunitní studie regionálních politických systémů a problematika metodiky jejich zpracování*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2005. ISBN 80-213-1326-9.

7.2 Legislativa

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní řízení). *Zákony pro lidi* [online]. Sbíрка zákonů České republiky [cit. 2023-09-30]. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

7.3 Internetové zdroje

SEDLÁČEK, Jan. *Rok v obci* [online]. Charakteristika územní samosprávy [cit. 2023-10-5]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/597-charakteristika-uzemni-samospr/>

Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Rozpočtové hospodaření [cit. 2023-10-16]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/rozpocetove-hospodareni-pro-zastupitele-obci.aspx>

Rok v obci [online]. Rozpočet obce [cit. 2023-10-16]. Dostupné z: <https://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/63-rozpocet-obce/>

Deník obce [online]. Financování obcí v ČR [cit. 2023-10-17]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6743008>

Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Volby do zastupitelstva obcí [cit. 2023-11-4]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/volby/clanek/volby-do-zastupitelstev-obci-zakladni-informace-pro-kandidujici-subjekty-a-jejich-kandidaty.aspx>

Milovice Oficiální web obce [online]. Základní informace o městě [cit. 2024-02-02]. Dostupné z: <https://www.mesto-milovice.cz/zakladni%2Dinformace%2Do%2Dmeste/ds-1114/p1=8991>

Český statistický úřad [online]. Demografická analýza [cit. 2024-02-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/11240/17829520/Milovice.pdf/063a3490-254e-4670-9a65-f8ed6b956391>

Český statistický úřad [online]. ČSÚ: Vývoj nezaměstnanosti [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&pvo=ZAMD004&z=T&f=TABULKA&sp=A&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_U~501_null_&katalog=30853&pvokc=65&pvoch=2113&c=v3~2_RP2024MP01DP_PDM

Kurzy.cz [online]. Milovice, Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti – statistika [cit. 2024-02-12]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/milovice-okres-nymburk/stats-PU-MOSZV-ORGNACE-stranka/>

Monitor.statnipokladna.cz [online]. Rozpočet obce Milovice [cit. 2024-02-15]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00239453/prehled?rad=t&obdobi=2311>

Český statistický úřad [online]. ČSÚ: Volby – 2014 [cit. 2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=2108&xobec=537501&xstat=0&xvyber=0>

Český statistický úřad [online]. ČSÚ: Volby – 2018 [cit. 2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=2108&xobec=537501&xstat=0&xvyber=0>

Český statistický úřad [online]. ČSÚ: Volby – 2022 [cit. 2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2022/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=2108&xobec=537501&xstat=0&xvyber=0>

Oficiální stránky ODS [online]. Základní informace o Občanské demokratické straně [cit. 2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.ods.cz/o-nas>

Oficiální stránky KSČM [online]. Základní informace o Komunistické straně Čech a Moravy [cit. 2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.ksem.cz/o-nas/>

Oficiální stránky KDU-ČSL [online]. Základní informace o KDU-ČSL [cit. 2024-02-18]. Dostupné z: <https://www.kdu.cz/o-nas/kdo-jsme>

Milovice-zeleni.cz [online]. Základní informace o volebním sdružení Milovice Sobě [cit. 2024-02-20]. Dostupné z: <http://www.milovice-zeleni.cz/>

Oficiální stránky ANO [online]. Základní informace o ANO [cit. 2024-02-20]. Dostupné z: <https://www.anobudelip.cz/cs/o-nas/par-slov-o-ano/>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 - znak města Milovice	36
Obrázek 2 - vlajka města Milovice	36

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Přehled počtu členů zastupitelstva dle počtu obyvatel	17
Tabulka 2 - Výsledky komunálních voleb v obci Milovice v roce 2014.....	51
Tabulka 3 - Výsledky komunálních voleb v obci Milovice v roce 2018.....	52
Tabulka 4 - Výsledky komunálních voleb v obci Milovice v roce 2022.....	53

8.3 Seznam grafů

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel v obci Milovice v letech 1971-2022	38
Graf 2 - Struktura obyvatelstva na základě pohlaví v letech 2000-2022.....	39
Graf 3 - Struktura obyvatel na základě věkových kategorií k 31.12.2022	39
Graf 4 - Vývoj podílu nezaměstnaných osob (v %) v letech 2014-2024.....	40
Graf 5 - Vývoj skutečných příjmů a výdajů Milovic v letech 2013-2023 (v tis. Kč).....	45
Graf 6 - Struktura příjmů obce Milovice v letech 2013-2023 (v tis. Kč)	46
Graf 7 - Struktura výdajů obce Milovice v letech 2013-2023 (v tis. Kč).....	47

8.4 Seznam použitých zkratk

DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
ODS	Občanská demokratická strana
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
STAN	Starostové a nezávislí
NK	Nezávislý kandidát

9 Přílohy

9.1 Příloha č. 1 – otázky pro rozhovory se zastupiteli obce Milovice

- 1) Jak byste hodnotil/a rozvoj obce od r.1989?

- 2) Kolik volebních stran kandidovalo v současném volebním období do městského zastupitelstva a jaké jsou podle Vás příčiny plurality (počtu volebních stran)? Splnila účast v zastupitelstvu Vaše očekávání?

- 3) Jak se sestavují kandidátní listiny a jaká je role osobností na kandidátních listinách?

- 4) Jaký je styl místního politického jednání (konsensuální x soutěživý)? Čím je to event. dáno?

- 5) Jde v obci spíše o „údržbářskou“ správu (základní provozní věci, malý rozpočet) či o snahu o investice a rozvoj? Zdá se vám, že vývoj obce se rozvíjí, stagnuje, či upadá?

- 6) Jak (jakými službami) obec pomáhá občanům v současnosti?

- 7) Jak byste zhodnotil/a spolupráci s občanskými sdruženími v obci? Se kterými občanskými sdruženími se obci nejlépe spolupracuje?

- 8) Jaké by mělo být optimální určení budoucnosti obce?

- 9) Jak jste se dostal/a k místní politice?

- 10) Jaké jsou podle Vás největší současné problémy/ konflikty v obci (ať už veřejné či politické)?